

**ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH I OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH
KAMIENNA GÓRA UL. TRAUGUTTA 2**

Zatwierdzam

.....

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

KAMIENNA GÓRA - MAJ 2008 r.

SPIS TREŚCI

1. Ochrona przeciwpożarowa	5
1.1. Cel i zakres stosowania	5
1.2. Podstawa prawna opracowania	5
2. Warunki ochrony przeciwpożarowej charakterystyka pożarowa obiektu	7
2.1. Informacje ogólne	7
2.2. Wymagania ochrony przeciwpożarowej budynku	7
3. Organizacja ochrony przeciwpożarowej	15
4. Wymagania przeciwpożarowe	17
4.1. Ochrona przeciwpożarowa budynków, innych obiektów budowlanych i terenów	17
4.2. Wymagania ogólne	17
4.3. Czynności zabronione	19
4.4. Oznakowanie bezpieczeństwa	21
4.5. Wymagania w zakresie ewakuacji osób	21
5. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	23
5.1. Wymagania ogólne	23
5.2. Zabezpieczenie prac spawalniczych	23
6. Sposób poddawania przeglądowi technicznemu, czynnościom konserwacyjnym urządzeń przeciwpożarowych	29
- zestawienie gaśnic	31
7. Sposoby postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia	35
7.1. Alarmowanie	35
7.2. Ewakuacja osób	35
7.3. Działania ratownicze	36
8. Sposoby praktycznego sprawdzania ewakuacji ludzi	41
8.1. Warunki ewakuacji	41
8.2. Organizacja ewakuacji	42
9. Szczegółowe założenia do ćwiczeń ewakuacyjnych.....	47

10. Zadania w zakresie prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych i ewakuacyjnych	49
11. Instrukcja postępowania w przypadku informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego	50
12. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji	52
13. Literatura i przepisy.....	53
Załączniki	54

1. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

1.1. CEL I ZAKRES STOSOWANIA

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego opracowana dla Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Kamiennej Górze przy ul. Traugutta 2 określa zasady postępowania w przypadku powstania pożaru i innego miejscowego zagrożenia.

1.2. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Podstawowym aktem prawnym regulującym zagadnienia ochrony przeciwpożarowej jest ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst. jedn. Dz. U. z 2002 r., nr 147, poz. 1229 z późn. zm.) [1]. Do zasadniczych zapisów ustawy należą:

Art. 1. Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

1. Zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
2. Zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
3. Prowadzenie działań ratowniczych.

Art. 3. Osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystająca ze środowiska przyrodniczego, budynku lub terenu obowiązane są zabezpieczyć użytkowane środowisko, budynek, obiekt lub teren przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem.

Art. 4. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu zapewniając jego ochronę przeciwpożarową obowiązany jest w szczególności:

1. Przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
2. Wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach;
3. Zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;
4. Przygotować budynek, obiekt do prowadzenia akcji ratowniczej;
5. Zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.
6. Ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Podstawą prawną opracowywania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego jest § 6 pkt.1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2006 r. Nr 80, poz. 563) [3]. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna określać między innymi:

1. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem
2. Sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic
3. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia
4. Sposoby wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych
5. Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi.
6. Sposoby zaznajomienia użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji co najmniej raz na dwa lata, a także po każdej zmianie sposobu użytkowania obiektu, która wpływa na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

2. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ CHARAKTERYSTYKA POŻAROWA OBIEKTU

2.1. INFORMACJE OGÓLNE

Lokalizacja

Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących zlokalizowany jest w Kamiennej Górze przy ul. Traugutta 2. Nieruchomość zabudowana jest budynkami dydaktycznymi A, B, C oraz budynkiem sali gimnastycznej. Przewiduje się, że w budynkach dydaktycznych może przebywać jednocześnie 1098 uczniów, oraz 57 nauczycieli i 13 osób administracji i obsługi.

2.2. BUDYNEK DYDAKTYCZNY „A”

Dane kubaturowe i powierzchniowe obiektu

Budynek wolnostojący, częściowo podpiwniczony o trzech kondygnacjach nadziemnych.

Powierzchnia zabudowy	636,00 m ²
Powierzchnia użytkowa	1070,05 m ²
Kubatura budynku	7556,00 m ³
Wysokość	11,0 m

2.2.1. WYMAGANIA OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ DLA BUDYNKU DYDAKTYCZNEGO „A”

Klasyfikacja pomieszczeń i obiektu do kategorii zagrożenia ludzi (ZL)

Budynek zaliczono do kategorii zagrożenia ludzi **ZL III**.

Zagospodarowanie obiektu

- **parter** – pomieszczenie kotłowni gazowej, radiowęzeł, pomieszczenie V-ce Dyrektora, sale lekcyjne.
- **I piętro** – sekretariat szkoły, sekretariat uczniowski, pokój nauczycielski, sale lekcyjne,
- **II piętro** – pomieszczenie V-ce Dyrektora, pomieszczenie księgowości, biblioteka, sale lekcyjne.

Strefy zagrożenia wybuchem

W budynku nie występują pomieszczenia oraz strefy zagrożone wybuchem.

Strefy pożarowe

Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej dla budynku kategorii **ZL III** i wysokości 11,0 m wynosi 8000 m². Powierzchnia netto budynku wynosi 1070,05 m². Budynek stanowi jedną strefę pożarową, w której wydzielono:

- pomieszczenie kotłowni gazowej w części parteru ścianami i stropem o odporności ogniowej nie mniejszej niż REI 60 i zamknięto drzwiami o odporności ogniowej EI 30.

Warunki budowlane – klasa odporności ogniowej

Obiekt spełnia wymagania klasy **C** odporności pożarowej budynków zgodnie z § 212 ust 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami).

W celu zapewnienia minimalnej odporności ogniowej poszczególnych elementów budynku zastosowano następujące rozwiązania materiałowo konstrukcyjne:

- istniejąca konstrukcja budynku: ściany nośne murowane z cegły pełnej gr. 60 cm,
- ścianki działowe murowane z cegły pełnej 12 cm (obustronnie tynkowane),
- klatka schodowa – schody policzkowe oparte na ścianach lub belkach stalowych,
- istniejące drzwi do kotłowni gazowej posiadają odporność ogniową wymaganą dla kotłowni o mocy cieplnej powyżej 30,0 kW. Dane dotyczące klasy odporności są w posiadaniu użytkownika (dyrekcji szkoły),
- stropy – odcinkowe na belkach stalowych, sklepienia ceglane oraz częściowo drewniane stropy międzykondygnacyjne drewniane wzmocnione belkami stalowymi,
- konstrukcja stropodachu drewniana, płatwiowo- krokwiowa.

Warunki ewakuacji

W obiekcie zapewniono warunki ewakuacji z uwzględnieniem wymagań przepisów ochrony przeciwpożarowej dotyczących długości przejść i szerokości dojść ewakuacyjnych oraz ilości, szerokości i kierunku otwierania drzwi:

- długość przejścia od najdalszego miejsca w pomieszczeniu do wyjścia na drogę ewakuacyjną jest nie większa niż 40m,
- długość dojścia ewakuacyjnego po poziomej drodze ewakuacyjnej nie większa niż 30 m.

Z poziomu parteru zapewniono dwa wyjścia ewakuacyjne na zewnątrz (drzwi ewakuacyjne o szerokości 90 cm).

Instalacja użytkowa

- elektryczna – główny wyłącznik prądu usytuowany jest na parterze w pomieszczeniu kotłowni gazowej.
- gazowa – główny zawór gazu usytuowany jest na zewnątrz obiektu przy kotłowni gazowej,
- telefoniczna – telefony zlokalizowane są w pomieszczeniach administracyjnych,
- wodno – kanalizacyjna, odgromowa, monitoring.

Zaopatrzenie wodne

Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru zapewnione jest przez miejską sieć hydrantów zewnętrznych zlokalizowaną przy Traugutta.

Drogi pożarowe

Dojazd i dostęp do obiektu zapewniony jest od ul. Traugutta.

2.3. BUDYNEK DYDAKTYCZNY „B”**Dane kubaturowe i powierzchniowe obiektu**

Budynek wolnostojący, częściowo podpiwniczony o trzech kondygnacjach nadziemnych.

Powierzchnia zabudowy	330,00 m ²
Powierzchnia użytkowa	900,00 m ²
Kubatura budynku	4500,00 m ³
Wysokość	11,0 m

2.3.1. WYMAGANIA OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ DLA BUDYNKU DYDAKTYCZNEGO „B”**Klasyfikacja pomieszczeń i obiektu do kategorii zagrożenia ludzi (ZL)**

Budynek zaliczono do kategorii zagrożenia ludzi **ZL III**.

Zagospodarowanie obiektu

- **parter** – siłownia, sala lekcyjna,
- **I piętro** – sale lekcyjne,
- **II piętro** – pokój nauczycielski, gabinet pielęgniarki sale lekcyjne.

Strefy zagrożenia wybuchem

W budynku nie występują pomieszczenia oraz strefy zagrożone wybuchem.

Strefy pożarowe

Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej dla budynku kategorii **ZL III** i wysokości 11,0 m wynosi 8000 m². Powierzchnia netto budynku wynosi 900,00 m². Budynek stanowi jedną strefę pożarową.

Warunki budowlane – klasa odporności ogniowej

Obiekt spełnia wymagania klasy **C** odporności pożarowej budynków zgodnie z § 212 ust 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami).

W celu zapewnienia minimalnej odporności ogniowej poszczególnych elementów budynku zastosowano następujące rozwiązania materiałowo konstrukcyjne:

- istniejąca konstrukcja budynku: ściany nośne murowane z cegły pełnej gr. 55 cm,
- ścianki działowe lekkie z dwóch warstw desek przybijanych poziomo do szkieletu drewnianego (obustronnie tynkowane),
- klatka schodowa – schody żelbetowe,

- stropy – drewniane,
- konstrukcja stropodachu drewniana.

Warunki ewakuacji

W obiekcie zapewniono warunki ewakuacji z uwzględnieniem wymagań przepisów ochrony przeciwpożarowej dotyczących długości przejść i szerokości dojsć ewakuacyjnych oraz ilości, szerokości i kierunku otwierania drzwi:

- długość przejścia od najdalszego miejsca w pomieszczeniu do wyjścia na drogę ewakuacyjną jest nie większa niż 40m,
- długość dojścia ewakuacyjnego po poziomej drodze ewakuacyjnej nie większa niż 30 m.

Z poziomu parteru zapewniono jedno wyjście ewakuacyjne na zewnątrz (drzwi ewakuacyjne o szerokości 90 cm).

Instalacja użytkowa

- elektryczna – główny wyłącznik prądu usytuowany jest na parterze w pomieszczeniu kotłowni gazowej na terenie budynku dydaktycznego „A”,
- telefoniczna – telefony zlokalizowane są w pomieszczeniach administracyjnych,
- wodno – kanalizacyjna, odgromowa, monitoring.

Zaopatrzenie wodne

Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru zapewnione jest przez miejską sieć hydrantów zewnętrznych zlokalizowaną przy Traugutta.

Drogi pożarowe

Dojazd i dostęp do obiektu zapewniony jest od ul. Traugutta.

2.4. BUDYNEK DYDAKTYCZNY „C”

Dane kubaturowe i powierzchniowe obiektu

Budynek wolnostojący, częściowo podpiwniczony o trzech kondygnacjach nadziemnych.

Powierzchnia zabudowy	508,00 m ²
Powierzchnia użytkowa	1500,00 m ²
Kubatura budynku	5530,00 m ³
Wysokość	17,63 m

2.4.1. WYMAGANIA OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ DLA BUDYNKU DYDAKTYCZNEGO „C”

Klasyfikacja pomieszczeń i obiektu do kategorii zagrożenia ludzi (ZL)

Budynek zaliczono do kategorii zagrożenia ludzi **ZL III**.

Zagospodarowanie obiektu

- **parter** – sklepik, sale lekcyjne, pomieszczenie ochrony,
- **I piętro** – pokój nauczycielski, gabinet pielęgniarki, pomieszczenie V-ce Dyrektora, sale lekcyjne,
- **II piętro** – sale lekcyjne,
- **poddasze użytkowe** – pomieszczenia obecnie nieużytkowane.

Strefy zagrożenia wybuchem

W budynku nie występują pomieszczenia oraz strefy zagrożone wybuchem.

Strefy pożarowe

Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej dla budynku kategorii **ZL III** i wysokości 17,63 m wynosi 5000 m². Powierzchnia netto budynku wynosi 1500,00 m². Budynek stanowi jedną strefę pożarową.

Warunki budowlane – klasa odporności ogniowej

Obiekt spełnia wymagania klasy **B** odporności pożarowej budynków zgodnie z § 212 ust 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami).

W celu zapewnienia minimalnej odporności ogniowej poszczególnych elementów budynku zastosowano następujące rozwiązania materiałowo konstrukcyjne:

- istniejąca konstrukcja budynku: ściany nośne murowane z cegły pełnej gr. 60 cm,
- ścianki działowe murowane z cegły pełnej o grubości 12 cm (obustronnie tynkowane),
- klatka schodowa – schody żelbetowe,
- stropy – parteru i I piętra sklepienia odcinkowe ceglane, pozostałe drewniane,
- konstrukcja dachu drewniana.

Warunki ewakuacji

W obiekcie zapewniono warunki ewakuacji z uwzględnieniem wymagań przepisów ochrony przeciwpożarowej dotyczących długości przejść i szerokości dojsć ewakuacyjnych oraz ilości, szerokości i kierunku otwierania drzwi:

- długość przejścia od najdalszego miejsca w pomieszczeniu do wyjścia na drogę ewakuacyjną jest nie większa niż 40m,
- długość dojścia ewakuacyjnego po poziomej drodze ewakuacyjnej nie większa niż 30 m.

Z poziomu I piętra zapewniono jedno wyjście ewakuacyjne na zewnątrz (drzwi ewakuacyjne o szerokości 90 cm).

Z poziomu parteru zapewniono jedno wyjście ewakuacyjne na zewnątrz (drzwi ewakuacyjne o szerokości 90 cm).

Hydranty przeciwpożarowe

Na terenie obiektu zainstalowane są hydranty przeciwpożarowe DN 25 po 1 szt. na każdej kondygnacji.

Instalacja użytkowa

- elektryczna – przeciwpożarowy wyłącznik prądu usytuowany jest na parterze budynku przy wyjściu ewakuacyjnym,
- gazowa – główny zawór gazu usytuowany jest na zewnątrz obiektu przy wyjściu ewakuacyjnym,
- telefoniczna – telefony zlokalizowane są w pomieszczeniach administracyjnych,
- wodno – kanalizacyjna, odgromowa, monitoring.

Zaopatrzenie wodne

Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru zapewnione jest przez miejską sieć hydrantów zewnętrznych zlokalizowaną przy Traugutta.

Drogi pożarowe

Dojazd i dostęp do obiektu zapewniony jest od ul. Traugutta.

2.5. BUDYNEK SALI SPORTOWEJ**Dane kubaturowe i powierzchniowe obiektu**

Budynek sali sportowej z zapleczem stanowią 3 zespoły pomieszczeń połączone w jedną funkcjonalną całość:

1. Sala sportowa:

- powierzchnia netto	1585,0 m ²
- ilość kondygnacji	1
- wysokość budynku	10,63 m
- maksymalna liczba użytkowników	30 sportowców+100 widzów parter+ 40 widzów galeria

2. Część wejściowa do obiektu:

- powierzchnia netto	230 m ²
- liczba kondygnacji	2
- wysokość budynku	11,60 m
- maksymalna liczba użytkowników	mieści się w liczbie użytkowników sali

3. Zaplecze socjalno – sanitarne w części parteru istniejącego budynku dydaktycznego „B”:

- powierzchnia netto	242,2 m ²
- liczba kondygnacji	1
- wysokość budynku	2,70 m
- maksymalna liczba użytkowników	20 osób w siłowni

2.5.1. WYMAGANIA OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ DLA BUDYNKU SALI GIMNASTYCZNEJ

Kwalifikacja pomieszczeń i obiektów do kategorii zagrożenia ludzi (ZL)

Salę sportową zalicza się do kategorii zagrożenia ludzi **ZL I**, część wejściową, zaplecze socjalno – sanitarne, galerię oraz salę zebrań na poziomie galerii zalicza się do kategorii zagrożenia ludzi **ZL III**.

Strefy zagrożenia wybuchem

W budynku nie występują pomieszczenia oraz strefy zagrożone wybuchem.

Strefy pożarowe

Przyjęto wszystkie pomieszczenia jako jedną strefę pożarową. Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej dla dwukondygnacyjnych budynków kategorii zagrożenia ludzi ZL I wynosi 8000 m². Całość pomieszczeń budynku przeznaczona na pobyt ludzi wynosi łącznie 1585,5 m², zatem obiekt stanowi jedną strefę pożarową. Niezależną strefę stanowią pozostałe dwie kondygnacje budynku dydaktycznego „B” o wymaganej klasie odporności pożarowej „C”. Odzielenia przeciwpożarowe stanowi ściana istniejącego budynku dydaktycznego „B” w poziomie parteru i piętra wykonana z cegły grub. 55 cm o odporności ogniowej 240 min, oraz drzwi o odporności 60 min.

Warunki budowlane – klasa odporności ogniowej

Zgodnie z § 212 ust 3 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami) obiekt sali gimnastycznej został zaliczony do klasy „C” odporności pożarowej uwzględniając fakt, iż mamy do czynienia z budynkiem niskim dwu- kondygnacyjnym.

W celu zapewnienia minimalnej odporności ogniowej poszczególnych elementów budynku zastosowano następujące rozwiązania materiałowo konstrukcyjne:

- główna konstrukcja nośna – słupy nośne żelbetowe o przekroju 60x40 i 80x40 cm z otuliną zbrojenia min. R 60,
- istniejąca konstrukcja budynku: ściany konstrukcyjne z cegły kratówki grub. 38 i 25 cm min. EI 30,
- konstrukcja stropu – żelbetowa żebrowo-płytowa z otuliną zbrojenia min. REI 60,
- konstrukcja dachu oraz jego przekrycie min. R 15,
- ścianki działowe z cegły kratówki grub. 25 cm min. EI 15.

Warunki ewakuacji

W obiekcie zapewniono warunki ewakuacji z uwzględnieniem wymagań przepisów ochrony przeciwpożarowej dotyczących długości przejść i szerokości dojść ewakuacyjnych oraz ilości, szerokości i kierunku otwierania drzwi.

Wszystkie drzwi służące ewakuacji w budynku sali sportowej otwierają się zgodnie z wymaganiami przepisów o ewakuacji oraz posiadają szerokość skrzydeł 90 cm.

Wymagana szerokość wyjść ewakuacyjnych wynosi 1,80 m dla 190 maksymalnie osób mogących przebywać jednocześnie w budynku jest zapewniona.

Wyjścia ewakuacyjne z Sali stanowią dwa wejścia do sali (jedno od strony budynku dydaktycznego „B” drugie główne dla widzów). Ponieważ nie przewiduje się jednoczesnej wymiany widzów, w takim jedynie przypadku zachodzi konieczność zapewnienia 2 wyjść ewakuacyjnych. Dodatkowo dla osób niepełnosprawnych oraz znajdujących się w czasie imprez na poziomie boiska przewidziano dodatkowo wyjście wyłącznie ewakuacyjne bezpośrednio z poziomu boiska.

Minimalna szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych 1,40 m i wysokości 2,20 m jest zapewniona.

Długość przejścia od najdalszego miejsca w pomieszczeniu do wyjścia na drogę ewakuacyjną jest nie większa niż 40m.

Długość dojścia ewakuacyjnego po poziomej drodze ewakuacyjnej nie większa niż 20 m.

Hydranty przeciwpożarowe

Na terenie obiektu zainstalowane są hydranty przeciwpożarowe DN 25 z wężem półsztywnym o długości 30 m.

Instalacja użytkowa

- elektryczna – 2 przeciwpożarowe wyłączniki prądu usytuowane na parterze budynku administracyjno-socjalnego, 1 przeciwpożarowy wyłącznik prądu usytuowany na poziomie sali gimnastycznej przy wyjściu ewakuacyjnym,
- telefoniczna – telefony zlokalizowane są w pomieszczeniach administracyjnych,
- wodno – kanalizacyjna, odgromowa, monitoring.

Zaopatrzenie wodne

Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru zapewnione jest przez miejską sieć hydrantów zewnętrznych zlokalizowaną przy Traugutta.

Drogi pożarowe

Dojazd i dostęp do obiektu zapewniony jest od ul. Traugutta.

3. ORGANIZACJA OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

3.1. Odpowiedzialność za ochronę przeciwpożarową

Osoba odpowiedzialna	Zakres odpowiedzialności
Tryb normalny	
Dyrektor ZSZ i O	<p>Odpowiedzialny za stan ochrony przeciwpożarowej w szkole, a w szczególności za:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych . ➤ Wyposażenie budynku, obiektu lub terenu w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach. ➤ Zapewnienie konserwacji i napraw sprzętu oraz urządzeń zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie. ➤ Osobom przebywającym w budynku zapewnienie bezpieczeństwa i możliwość ewakuacji ➤ Przygotowanie obiektu do prowadzenia akcji ratowniczej. ➤ Zaznajomienie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi. ➤ Ustalenie sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.
V-ce Dyrektorzy ZSZ i O	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nadzór nad przestrzeganiem przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych i instalacyjnych ➤ Nadzór nad przygotowaniem obiektu budowlanego i terenu do prowadzenia akcji ratowniczej ➤ Stosowanie odpowiednich sankcji karnych w stosunku do pracowników, którzy przyczyniają się do zaniedbań stwarzających zagrożenie pożarowe
Kierownik gospodarczy ZSZ i O Z-ca Kierownika gospodarczego ZSZ i O	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nadzór nad rozmieszczeniem sprzętu ochrony przeciwpożarowej, znaków ewakuacyjnych i ochrony przeciwpożarowej ➤ Zapewnienie dostępu do wyjść ewakuacyjnych, sprzętu pożarniczego, tablic rozdzielczych, wyłączników oraz zaworów gazu ➤ Nadzór nad przestrzeganiem przepisów pożarowych przez pracowników szkoły ➤ Wnioskowanie o zastosowanie sankcji wobec osób stwarzających bezpośrednie zagrożenie pożarowe ➤ Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie ➤ Nadzór nad okresowymi przeglądami sprzętu gaśniczego ➤ Organizowanie i prowadzenie szkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej ➤ Nadzór nad aktualizacją instrukcji bezpieczeństwa pożarowego ➤ Ustalenie w szkole zasad postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia ➤ Organizowanie ćwiczeń ewakuacyjnych ➤ Udział w komisji dopuszczającej wykonywanie prac pożarowo – niebezpiecznych ➤ Nadzór nad znajdującymi się w budynku instalacjami użytkowymi

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nadzór nad znajdującym się w budynku podręcznym sprzętem gaśniczym
Pracownicy ochrony ZSZ i O	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych ➤ Znać rozmieszczenie sprzętu przeciwpożarowego, przeciwpożarowego włącznika prądu, głównego zaworu gazu ➤ Prowadzić ciągły dozór obiektu pod kątem bezpieczeństwa pożarowego ➤ Znać procedury postępowania w przypadku pojawienia się sygnału alarmowego świadczącego o powstaniu pożaru ➤ Znać lub posiadać wykaz telefonów służb ratunkowych i kierownictwa szkoły ➤ W przypadku zauważenia czynników mogących wpłynąć na zagrożenie pożarowe lub inne miejscowe zagrożenie niezwłocznie powiadomić Dyrektora szkoły
Wszyscy pracownicy ZSZ i O	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych ➤ Znać drogi i wyjścia ewakuacyjne ➤ Znać miejsce rozmieszczenia sprzętu gaśniczego ➤ Znać zasady używania podręcznego sprzętu gaśniczego ➤ Zgłaszać bezpośrednio przełożonemu zauważone nieprawidłowości mogące wpłynąć negatywnie na stan ochrony przeciwpożarowej ➤ Uczestniczyć w szkoleniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej ➤ Znać numery telefonów alarmowych ➤ Znać procedury postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia

4. WYMAGANIA PRZECIWPOŻAROWE

4.1. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA BUDYNKÓW, INNYCH OBIEKTÓW BUDOWLANYCH I TERENÓW

Podstawowym aktem wykonawczym do ustawy [1] regulującym zagadnienia ochrony przeciwpożarowej jest rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 80, poz. 563) [3]. Rozporządzenie określa szczegółowe zasady organizacji ochrony przeciwpożarowej, wymagania i obowiązki w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków, innych obiektów budowlanych i terenów oraz wyposażania ich w sprzęt, urządzenia przeciwpożarowe i ratownicze.

Dla zapewnienia warunków bezpieczeństwa pożarowego, do których zobowiązany jest właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu, z uwzględnieniem właściwości pożarowych materiałów oraz powodowanych nimi zagrożeń wymagane jest, aby:

1. Budynki, inne obiekty budowlane, a także tereny były zaprojektowane, użytkowane i utrzymywane w sposób zapewniający bezpieczeństwo osobom w nich przebywającym oraz zabezpieczający przed powstaniem pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
2. Materiały palne znajdujące się wewnątrz obiektu, na terenie przyległym do niego lub na placu składowym powinny być używane oraz przechowywane w sposób nie naruszający bezpieczeństwa ludzi oraz mienia i środowiska.

4.2. WYMAGANIA OGÓLNE

Zgodnie z art. 3 ustawy [1] właściciel, zarządca lub użytkownik zapewniając ochronę przeciwpożarową budynku, obiektu lub terenu, zobowiązany jest do:

1. Przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych.
2. Wyposażenia budynku, obiektu lub terenu w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach.
3. Zapewnienia konserwacji i napraw sprzętu oraz urządzeń zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie.
4. Zapewnienia bezpieczeństwa i możliwość ewakuacji osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie.
5. Przygotowania budynku, obiektu lub terenu do prowadzenia akcji ratowniczej.

6. Zaznajomienia pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.
7. Ustalenia sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Obowiązki te określone w rozporządzeniu [3] w formie wymagań szczegółowych właściciel, zarządca lub użytkownik winien realizować poprzez:

1. Utrzymywanie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej.
2. Wyposażenie obiektów w przeciwpożarowe wyłączniki prądu, zgodnie z wymaganiami przepisów techniczno-budowlanych.
3. Umieszczenie w widocznych miejscach instrukcji postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych.
4. Oznakowanie znakami zgodnymi z Polskimi Normami:
 - a) dróg ewakuacyjnych i pomieszczeń, w których w myśl przepisów techniczno-budowlanych wymagane są co najmniej 2 wyjścia ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
 - b) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
 - c) miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
 - d) miejsc usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu, kurków głównych instalacji gazowej oraz materiałów niebezpiecznych pożarowo,
 - e) pomieszczeń, w których występują materiały niebezpieczne pożarowe,
 - f) zbiórki do ewakuacji i miejsc przechowywania kluczy do wyjść ewakuacyjnych,
 - g) przeciwpożarowych zbiorników wodnych.
5. Opracowanie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego określającej:
 - a) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych,
 - b) sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
 - c) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,

- d) sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane,
- e) sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi,
- f) sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi.

4.3. CZYNNOŚCI ZABRONIONE

W obiektach oraz na terenach przyległych do nich zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu [3] zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji. Zabronione w szczególności jest:

1. Używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon występujących materiałów:
 - a) w strefie zagrożenia wybuchem, z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do tego celu,
 - b) w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowe,
 - c) w miejscach występowania innych materiałów palnych, określonych przez właściciela lub zarządcę i oznakowanych zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa;
2. Użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia;
3. Rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze;
4. Rozpalanie ognisk lub wysypywanie gorącego popiołu i żużla, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów oraz w mniejszej odległości od tych obiektów niż 10m;
5. Użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;
6. Przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wnętrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5m od:

- a) urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100°C),
 - b) linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V;
7. Stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
8. Instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
9. Składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości;
10. Zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie;
11. Lokalizowanie elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych;
12. Wykorzystywanie drogi ewakuacyjnej z sali widowiskowej lub innej o podobnym przeznaczeniu, w której następuje jednoczesna wymiana publiczności (użytkowników), jako miejsca oczekiwania na wejście do tej sali;
13. Uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
- a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - b) przeciwwybuchowych urządzeń odciążających,
 - c) źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - d) urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
 - e) wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
 - f) wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej;

4.4. OZNAKOWANIE BEZPIECZEŃSTWA

Właściciele, zarządcy lub użytkownicy budynków oraz placów składowych i wiat, są zobowiązani w myśl rozporządzenia [3] do umieszczenia w miejscach widocznych, oznakowania znakami wykonanymi zgodnie z Polskimi Normami:

1. Dróg ewakuacyjnych, wyjść i kierunków ewakuacji w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji.
2. Miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic przenośnych.
3. Elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
4. Lokalizacji przeciwpożarowych wyłączników prądu, głównych zaworów gazowych,
5. Pomieszczeń i miejsc, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo.

Formę znaków graficznych służących do oznakowania tych miejsc określają Polskie Normy [13, 14, 15]. Znaki ewakuacyjne wykonane farbą fluoroscencyjną zapewniają informację wizualną o przebiegu wyznaczonej drogi ewakuacyjnej zarówno przy świetle dziennym, świetle sztucznym, jak również przy braku oświetlenia (po nagłym usunięciu źródła światła). Wymagane jest, aby czas fluorescencji wynosił minimum 2 godziny.

4.5. WYMAGANIA W ZAKRESIE EWAKUACJI OSÓB

Zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach przeciwpożarowych [1, 3] oraz techniczno-budowlanych [4] z każdego miejsca w obiekcie przeznaczonego na pobyt ludzi powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także być zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego. Wymagania te winny być stale przestrzegane poprzez:

1. Zapewnienie dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych, tj.:
 - a) 2 wyjść ewakuacyjnych o szerokości co najmniej 0,9m i wysokości co najmniej 2,0m z pomieszczeń o powierzchni powyżej 200m²,
 - b) 1 wyjścia ewakuacyjnego o szerokości co najmniej 0,9m i wysokości co najmniej 2,0m z pozostałych pomieszczeń bezpośrednio na klatkę schodową lub bezpośrednio na zewnątrz budynku,

2. Zachowanie wymaganych przepisami długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych w budynkach i pomieszczeniach.
3. Zachowanie istniejących szerokości poziomych dróg ewakuacyjnych i korytarzy w budynkach. Stosowanie przeszkód i ograniczeń przewężających szerokość dróg poniżej 1,4m jest niedopuszczalne.
4. Zachowanie wymaganej szerokości klatki schodowej. Stosowanie ograniczeń przewężających szerokość biegu poniżej 1,2m jest niedopuszczalne.
5. Przestrzeganie zakazu umieszczania na dogach ewakuacyjnych jakichkolwiek przedmiotów i materiałów palnych.
6. Oznakowanie wyjść ewakuacyjnych, dróg ewakuacyjnych i kierunków ewakuacji znakami wykonanymi wg Polskiej Normy [14,].
7. Zapewnienie możliwości ogłaszania alarmu o zagrożeniu za pośrednictwem sieci łączności telefonicznej, radiowęzła albo ustalonego sygnału.
8. Ustalenie kierowników wydziałów odpowiedzialnymi za organizację i przebieg ewakuacji podległych pracowników.
9. Wyznaczenie jako miejsca zbiórki dla osób ewakuowanych terenu przed budynkami dydaktycznymi i salą gimnastyczną.
10. Uwzględnienie przynajmniej raz w roku w tematyce szkolenia kadry kierowniczej i pracowników zakładu zagadnień z zakresu ewakuacji osób.
11. Dokonanie co najmniej raz na 2 lata praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji osób z budynków zakładu. O zamiarze tym powiadomić należy właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej nie później niż na tydzień przed planowanym terminem ich przeprowadzenia.

5. SPOSOBY WYKONYWANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Przez prace niebezpieczne pożarowo zgodnie z rozporządzeniem [3] rozumieć należy prace, które nie są przewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone są poza wyznaczonym na stałe do tego miejscem, jak np. prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych. Prace takie należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

5.1. WYMAGANIA OGÓLNE

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu, właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu jest obowiązany:

- 1) ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
- 2) ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu;
- 3) wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
- 4) zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
- 5) zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

5.2. ZABEZPIECZENIE PRAC SPAWALNICZYCH

Zagrożenie pożarowe występujące podczas wykonywania prac spawalniczych, wynika z faktu iż w miejscu prowadzenia tych prac, powstają iskry będące rozpalonymi cząsteczkami metali, krople płynnego metalu, silne promieniowanie cieplne nagranych elementów oraz przewodzenie przez nie ciepła. Biorąc pod uwagę, że temperatura tych źródeł ciepła wynosi od przeciętnie 550°C (temperatura iskiei) do 1200°C (rozżarzone krople metalu) jest oczywiste, że w środowisku materiałów palnych niebezpieczeństwo powstania pożaru jest bardzo duże. Rozpryski rozpalonego metalu układają się w promieniu około 10 metrów od miejsca prowadzenia prac spawalniczych.

W związku z tym budynki, pomieszczenia lub miejsca, w których mają być prowadzone prace spawalnicze należy bezwzględnie oczyścić z wszelkich materiałów palnych i zanieczyszczeń, w promieniu co najmniej 15 m.

O ile ze względu na specyfikę miejsca tych prac usunięcie materiałów palnych nie jest możliwe, wszystkie palne elementy i materiały należy zabezpieczyć przed działaniem odprysków spawalniczych, kropel roztopionego metalu i działaniem termicznym spawanych lub ciętych elementów. Jednym ze sposobów takiego zabezpieczenia jest osłonięcie materiałów palnych np. kocami gaśniczymi, arkuszami blachy itp.

Poza tymi czynnościami, przed przystąpieniem do spawania należy bezwzględnie sprawdzić, czy istnieje niebezpieczeństwo przedostawania się rozprysków i kropel metalu do sąsiednich pomieszczeń oraz czy znajdujące się w nich materiały palne nie są narażone na przewodnictwo ciepłe. Zabezpieczenia takie należy wykonać również na wszelkiego rodzaju spawanych elementach konstrukcji budowlanych stykających się z materiałami palnymi w celu ochrony przed przewodzeniem ciepła.

Zabronione jest ze względu na zagrożenie wybuchowe wykonywanie prac spawalniczych w pomieszczeniach, w których wykonywano tego samego dnia prace malarskie farbami o właściwościach łatwo zapalnych (np. lakierami nitro) lub inne prace przy użyciu substancji łatwo zapalnych (np. układanie parkietu na klejach syntetycznych). Czas, po jakim można wykonywać prace spawalnicze uzależniony jest od szybkości całkowitego odparowania rozpuszczalników, którą producent określa zawsze jako czas schnięcia. W stosunku do tego czasu należy przyjąć minimum 12 godzinną rezerwę bezpieczeństwa.

W miejscach wykonywania prac spawalniczych powinny być zawsze stworzone warunki umożliwiające szybką likwidację źródeł ognia i bezpieczeństwo ludzi. W tym celu należy przygotować pojemniki metalowe wypełnione wodą na odpadki drutu spawalniczego i elektrod, materiały izolacyjne i osłaniające do zabezpieczenia prac spawalniczych oraz podręczny sprzęt gaśniczy uwagę należy zwrócić na przygotowanie dróg ewakuacyjnych i dojść do stanowisk spawania dla szybkiej ewakuacji ludzi z miejsca ewentualnego pożaru.

Przed przystąpieniem do prac spawalniczych należy dokonać komisyjnej oceny zagrożenia pożarowego miejsc spawania oraz określić niezbędne wymagania prewencyjne mające na celu niedopuszczenia do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu.

Warunkiem rozpoczęcia prac niebezpiecznych pożarowo przez wykonawcę jest uzyskanie pisemnego zezwolenia na ich przeprowadzanie.

Komisję, o której mowa wcześniej powołuje Dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących. W skład jej winien wejść kierownik gospodarczy, kierownik brygady wykonującej prace spawalnicze.

W trakcie czynności komisyjnego sprawdzenia stanu zagrożenia pożarowego, poza omówionymi już elementami zabezpieczeń przeciwpożarowych, należy zwrócić uwagę w szczególności na następujące zagadnienia:

- jakie są właściwości pożarowe składowanych, w jaki sposób i gdzie należy przemieścić poza obręb miejsca prac spawalniczych na czas ich trwania,
- jakie istnieją w miejscu zaplanowanych prac spawalniczych urządzenia technologiczne, urządzenia i inne instalacje i jakie środki należy zastosować dla ich zabezpieczenia,
- czy nie istnieje potrzeba usunięcia zanieczyszczeń substancjami łatwo zapalnymi występujących w obrębie miejsca prac spawalniczych,
- czy ze względu na charakter środowiska miejsca planowanych prac spawalniczych (stężenia gazów i par cieczy palnych, palne i wybuchowe pyły itp.) nie zachodzi potrzeba dokonania uprzednio pomiaru tych stężeń,
- jakie należy przewidzieć sposoby zabezpieczenia wszystkich tych miejsc i urządzeń, z których nie można usunąć materiałów palnych lub które mogą przenosić wysokie temperatury przez przewodnictwo cieplne.

Każdorazowo przed wykonywaniem prac pożarowo niebezpiecznych sporządzany jest protokół zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych. Następnie przedstawiciel Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących wydaje zezwolenie na wykonywanie prac pożarowo niebezpiecznych. Przebieg prowadzonych prac powinien być kontrolowany. Jeśli konieczny jest nadzór nad miejscem prowadzonych prac po ich zakończeniu należy w ustalonych godzinach dokonać przeglądu rejonu wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych. Wzory zalecanej dokumentacji dotyczącej wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo przedstawione zostały w załączniku nr 3.

Przed przystąpieniem do wykonywania prac spawalniczych należy dokonać kontroli bezpieczeństwa pożarowego sprzętu spawalniczego, który powinien być w pełni sprawny technicznie.

Źródła gazowego zasilania palników powinny być oddalone od wszelkich źródeł otwartego ognia (w tym również od płomienia palnika), jak następuje:

- butle z gazami technicznymi - 1m od grzejników i 10 m od wszelkich innych źródeł ognia

Z uwagi na konieczność zachowania warunków bezpieczeństwa pożarowego, agregaty spawalnicze powinny być w zasadzie lokalizowane poza pomieszczeniami, w których wykonuje się prace spawalnicze. O ile ten wymóg nie może być spełniony, agregat musi być umieszczony w odległości co najmniej 1 m od przewidywanego miejsca spawania.

Każdorazowo przed przystąpieniem do prac spawalniczych należy sprawdzić stan techniczny sprzętu i narzędzi spawalniczych, bezpieczników wodnych i elektrycznych, szczelność węży doprowadzających gazy, stan izolacji kabli elektrycznych spawarek oraz zabezpieczyć te przewody

przed możliwością uszkodzenia w toku wykonywania prac. Nadto należy zwrócić uwagę, aby węże doprowadzające gazy techniczne nie przebiegały w pobliżu przewodów elektrycznych pod napięciem.

W toku wykonywania prac spawalniczych należy przestrzegać zasady utrzymywania stanowiska pracy spawania w taki sposób, aby wykluczyć możliwość przepalenia węży zasilających palniki lub przewodów elektrycznych. Przy spawaniu elektrycznym należy bezwzględnie sprawdzić uprzednio stan bezpieczników obwodów zasilających spawarki oraz zapoznać personel z lokalizacją głównego wyłącznika prądu elektrycznego.

W żadnym przypadku nie jest dozwolone układanie butli z gazami na ziemi. Butle powinny być zabezpieczone przed przewróceniem, uszkodzeniami mechanicznymi, zaoliwieniem, działaniem źródeł ciepła i zetknięcia się z przewodami elektrycznymi pod napięciem. Zabronione jest przeprowadzanie napraw zaworów butli z gazami technicznymi oraz manipulowanie przy zaworach butli natłuszczonymi rękoma lub szmatami.

Zabronione jest także ogrzewanie zamrożonych reduktorów butli jakimkolwiek urządzeniami z otwartym źródłem ognia (można je ogrzewać czystymi szmatami zamoczonymi i polewanymi gorącą wodą).

Požary butli z gazami technicznymi gasi się przy pomocy gaśnic proszkowych, śniegowych, koców gaśniczych.

Każde stanowisko spawalnicze powinno być wyposażone w sprawny technicznie podręczny sprzęt gaśniczy w ilości:

- 2 gaśnice śniegowe, proszkowe lub płynowe (w zależności od warunków wykonywania prac spawalniczych) o ładunku minimum 5 kg

- 1 koc gaśniczy

Po zakończeniu prac spawalniczych należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząsteczek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt spawalniczy został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należycie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. W budynkach niebezpiecznych pod względem pożarowym, bądź posiadających palne elementy konstrukcyjne, kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin, a następnie 8 godzin, licząc od zakończenia prac spawalniczych.

Spawacze i ich pomocnicy powinni: przed podjęciem pracy:

- sprawdzić, czy sprzęt i narzędzia spawalnicze są technicznie sprawne oraz tak ustawione w miejscu pracy, aby istniała możliwość szybkiego wyłączenia dopływu prądu względna gazów,
- przygotować i ustawić w pobliżu miejsca pracy sprawny technicznie i odpowiednio dobrany sprzęt pożarniczy,

- w zależności od sytuacji w miejscu spawania:
 - zabezpieczyć sąsiednie pomieszczenia przed przenikaniem płomieni, iskier i cząsteczek metalu, uszczelniając wszelkie otwory i szczeliny w ścianach, podłogach i stropach - w tym również otwory w kanałach, tunelach, przewodach wentylacyjnych itp. niepalnym materiałem,
 - usunąć na bezpieczną odległość poza promień zasięgu iskier, wszelkie materiały palne, w tym również z sąsiednich pomieszczeń, jeżeli w ich ścianach, podłogach i stropach przyległych do miejsca spawania występują otwory i szczeliny nie zabezpieczone w sposób podany wcześniej,
 - przykryć szczelnie wszelkie materiały palne osłonami z materiałów niepalnych i nie przewodzących ciepła, jeśli niemożliwe jest zastosowanie zabezpieczeń określonych wcześniej,
 - zabezpieczyć palne elementy budynku przed możliwością zapalenia stosując np. w tym celu osłony z materiałów niepalnych i nie przewodzących ciepła, zraszanie wodą itp.,
 - zdjąć palną izolację z przewodów, konstrukcji itp. na taką odległość od miejsca spawania, aby nie istniała możliwość jej zapalenia,
 - zabezpieczyć palne materiały przed zapaleniem wskutek przewodnictwa cieplnego, stosując np. odsunięcie tych materiałów od przewodów, konstrukcji i urządzeń metalowych poddawanych spawaniu, na odległość co najmniej 0,5 m, chłodzenie wodą itp.
- zastosować szczególne środki zabezpieczenia przy spawaniu wszelkich pojemników, przewodów i aparatury technologicznej po cieczach łatwo zapalnych, gazach i pyłach,
- uzyskać pisemne zezwolenie na każdorazowe przeprowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych.

w czasie pracy:

- ściśle przestrzeganie zaleceń zawartych w protokóle komisji względnie w zezwoleniu na spawanie,
- stale obserwować miejsca upadku rozprysków spawalniczych, niezwłocznie likwidować zauważone źródła ognia, zbierać do wiadra względnie pojemnika z piaskiem pozostałości elektrod i rozżarzone części metalu,
- parokrotnie, zależnie od czasu trwania pracy, zraszać wodą zagrożone palne elementy budynku,
- przerwać pracę w przypadku zaistnienia sytuacji grożącej powstaniem pożaru,
- w razie powstania pożaru zaalarmować straż pożarną i przystąpić do gaszenia,

po pracy:

- dokładnie sprawdzić, czy w miejscach pracy oraz w przyległych pomieszczeniach, kanałach, tunelach itp. nie wystąpiły objawy ognia, tlenie, iskrzenie, dym itp.,
- zrosić wodą palne elementy budynku i miejsca, w których mogło by powstać zarzewie ognia,
- w kolejnych odstępach czasu, a w przypadku szczególnego zagrożenia również w nocy ponowić kontrolę miejsca i rejonu przeprowadzonych prac spawalniczych. Wyniki kontroli odnotować w książce kontroli prac spawalniczych.

Ustalenia organizacyjne

Całkowitą odpowiedzialność za bezpieczne pod względem przeciwpożarowym prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo zleconych osobom lub firmom obcym ponosi wykonawca tych prac.

Zapis o odpowiedzialności wykonawcy za bezpieczne pod względem pożarowym prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych powinien znaleźć się w umowie, a jeżeli prowadzone są w trybie zlecenia bezumownego – w oddzielnym oświadczeniu, a fakt przyjęcia do wiadomości tego zapisu przez wykonawcę powinien być potwierdzony jego czytelnym podpisem i powinien zawierać datę rozpoczęcia i zakończenia prac pożarowo niebezpiecznych.

6. SPOSÓB PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM URZĄDZEŃ PRZECIWOPOŻAROWYCH

Zgodnie z zapisem w art. 62. ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 Prawo budowlane [2] właściciele lub zarządcy obiektów budowlanych powinni poddawać je okresowym kontrolom i konserwacji. Zakres i częstotliwość ich przeprowadzania podano w tabeli nr 8. Właściciel lub zarządca jest obowiązany prowadzić dla każdego budynku oraz obiektu budowlanego nie będącego budynkiem ksiązkę obiektu budowlanego, stanowiącą dokument przeznaczony do zapisów dotyczących przeprowadzanych badań i kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy, w okresie użytkowania obiektu budowlanego. Czynności kontrolne i konserwacyjne powinny być wykonywane przez osoby posiadające stosowne uprawnienia w zakresie:

- przewodów kominowych – mistrz kominiański,
- instalacji elektrycznych i odgromowych – osoba posiadająca uprawnienia SEP,
- sprzętu gaśniczego i instalacji przeciwpożarowych – osoba posiadająca uprawnienia w zakresie konserwacji urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,

Istotny wpływ na ograniczenie wielkości pożaru i wysokości szkód nim spowodowanych ma podjęcie skutecznych działań gaśniczych w początkowej fazie rozwoju pożaru. Z tego też względu rozporządzenie [3] w § 28 ust. 1 nakazuje wyposażać obiekty w gaśnice przenośne lub w gaśnice przewożne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN). Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie. Polska Norma PN-EN 2:1998. Podział pożarów ustala podział pożarów na grupy, w zależności od rodzaju palącego się materiału [12]. Podział ten przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela. Podział pożarów.

Grupa pożaru	Rodzaj palącego się materiału i sposób jego spalania
A	Pożary ciał stałych pochodzenia organicznego, przy spalaniu których obok innych zjawisk powstaje zjawisko żarzenia np. drewno, papier, węgiel, tworzywa sztuczne, tkaniny, słoma.
B	Pożary cieczy palnych i substancji stałych topiących się wskutek ciepła wytwarzającego się przy pożarze np. benzyna, alkohol, aceton, eter, oleje, lakiery, tłuszcze, parafina, stearyna, pak, naftalen, smoła.
C	Pożary gazów np. metan, acetylen, propan, wodór, gaz miejski.
D	Pożary metali np. magnez, sód, uran.
F	Pożary tłuszczów i olei w urządzeniach kuchennych

Dobór i rozmieszczenie gaśnic przeprowadzić należy wg następujących zasad:

1. Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 300 m² powierzchni strefy pożarowej o gęstości obciążenia ogniowego

poniżej 500 MJ/m² oraz na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym: zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III lub ZL V,

2. Gaśnice w obiektach powinny być rozmieszczone:

- a) w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:
 - przy wejściach do budynków,
 - na klatkach schodowych,
 - na korytarzach,
 - przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz;
- b) w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki);
- c) w obiektach wielokondygnacyjnych — w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki.

3. Przy rozmieszczaniu gaśnic powinny być spełnione następujące warunki:

- a) odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m;
- b) do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.

3. Gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi.

4. Gaśnice przenośne powinny posiadać oznakowanie zawierające podstawowe informacje dla użytkownika określone w Polskiej Normie PN-EN 3-5+AC:1999 Sprzęt pożarniczy. Gaśnice przenośne. Wymagania i badania dodatkowe [12]

Tabela. Zestawienie gaśnic

Nr	Obszar chroniony	Grupy pożarów				Gaśnica (stan - ilość)	Uwagi
		A	B	C	F		
	Budynek dydaktyczny „A”						
1.	parter – kotłownia gazowa	x	x	x		GP 6 kg szt.2	
2.	parter – przy sali nr 4	x	x	x		GP 6 kg szt.2	
3.	I piętro przy pokoju nauczyc.	x	x	x		GP 6 kg szt.1	
4.	I piętro sala komputerowa	x	x	x		GSE 2x szt.2	
5.	II piętro biblioteka	x	x	x		GP 6 kg szt.1	
6.	II piętro pom. księgowości		x	x		GP 6 kg szt.1	
	Budynek dydaktyczny „B”						
7.	I piętro – klatka schodowa	x	x	x		GP 6 kg szt.1	
8.	II piętro przy pok. nauczyc.	x	x	x		GP 6 kg szt.1	
9.	II piętro sala 217	x	x	x		GP 6 kg szt.1	
	Budynek dydaktyczny „C”						
10.	parter przy klatce schodowej	x	x	x		GP 6 kg szt.1	
11.	I piętro przy klatce schodowej	x	x	x		GP 6 kg szt.1	
12.	II piętro przy klatce schodowej	x	x	x		GP 6 kg szt.1	
13.	poddasze	x	x	x		GP 6 kg szt.1	
	Budynek sali gimnastycznej						
14.	parter przy pok. administrac.	x	x	x		GP 6 kg szt.1	
15.	parter pokój sędziów	x	x	x		GP 6 kg szt.1	
16.	galeria sala ćwiczeń	x	x	x		GP 6 kg szt.1	
17.	sala zebrań	x	x	x		GP 6 kg szt.1	

6.1.1. Gaśnice i agregaty gaśnicze

Gaśnice powinny być poddawane okresowym czynnościom kontrolnym i konserwacji w zakresie i terminach ustalonych przez producenta, jednak nie rzadziej niż **raz w roku**. Czynności te winny być przeprowadzone osoby posiadające stosowne kwalifikacje.

Czynności kontrolne i konserwacyjne swym zakresem powinny obejmować:

1. Gaśnice proszkowe pod stałym ciśnieniem i gaśnice śniegowe (oznaczone symbolem „X”) należy poddać pierwszemu przeglądowi technicznemu nie później **niż 1 rok** od daty produkcji. Następnie

przeglądy powinny być przeprowadzane zgodnie zaleceniami producenta lecz nie rzadziej niż raz w roku.

2. Gaśnice proszkowe z zewnętrznym zbiornikiem czynnika roboczego (oznaczone symbolem „Z”) i agregaty proszkowe należy poddać pierwszemu przeglądowi technicznemu nie później niż 1 rok od daty produkcji. Następnie przeglądy powinny być przeprowadzane zgodnie zaleceniami producenta lecz nie rzadziej niż raz w roku.
3. Czasokres między kolejnymi badaniami technicznymi gaśnic i agregatów może być skrócony w zależności od warunków w jakich gaśnice znajdują się.
4. Dla zapewnienia sprawności technicznej gaśnic i agregatów oraz ich gotowości do użycia należy przeprowadzać:
 - a) przeglądy stanu technicznego, polegające na: sprawdzeniu ciśnienia w gaśnicach pod stałym ciśnieniem, sprawdzeniu ciśnienia w zbiornikach roboczych zasilających gaśnice i agregaty, sprawdzeniu stanu węży, prądownic, głowic zaworów, sprawdzeniu oznakowania,
 - b) okresową konserwację, w zakres konserwacji wchodzi wymiana uszkodzonych elementów, a także sprawdzenie stanu proszku gaśniczego,
 - c) czynności naprawcze, wykonuje się je wtedy, gdy zasadnicze elementy gaśnicy uległy zużyciu, uszkodzeniu lub całkowitemu albo częściowemu zniszczeniu.
 - d) rejestrację i rewizję agregatów proszkowych, gaśnic i agregatów śniegowych, dotyczy to badania zbiorników ciśnieniowych przenośnych wg warunków technicznych UDT,
5. W przypadku stwierdzenia w gaśnicy lub agregacie śniegowym ubytku masy środka gaśniczego powyżej 10%, gaśnicę lub agregat należy wycofać z użytkowania i poddać czynnościom konserwacyjnym.

Osoba wykonująca czynności kontrolne zobowiązana jest do umieszczania na etykiecie samoprzylepnej lub w innej formie informacji, która powinna zawierać:

- * imię i nazwisko wykonującego czynności,
- * datę przeprowadzonego badania,
- * datę następnego badania.

6.1.2.. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa (hydranty wewnętrzne, zawory hydrantowe)

Instalacja wodociągowa wewnętrzna przeciwpożarowa spełnia podstawową rolę w doprowadzeniu wody gaśniczej do miejsc powstania pożaru. Jest ona wyposażona w system odpowiednio rozmieszczonych hydrantów wewnętrznych lub zaworów hydrantowych umożliwiających podłączenie węża z prądownicą i

pobieranie wody do celów gaśniczych. Hydranty wewnętrzne wykorzystywane są głównie do gaszenia pożarów będących w zarodku lub pierwszej fazie rozwoju. Skuteczność prowadzenia akcji ratowniczych zależy głównie od ich parametrów hydraulicznych - ciśnienia na zaworze hydrantowym oraz wydajności nominalnej.

W celu stwierdzenia prawidłowości działania hydrantów wewnętrznych niezbędna jest okresowa kontrola tych parametrów (ciśnienia na zaworze hydrantowym oraz wydajności nominalnej).

Konserwacji hydrantów wewnętrznych powinny dokonywać kompetentne osoby, posiadające niezbędną wiedzę i doświadczenie w tym zakresie. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne o których mowa poniżej powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z procedurami określonymi przez producentów hydrantów, nie rzadziej jednak niż **raz w roku**.

Wężę stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być **raz na 5 lat** poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotycząca konserwacji hydrantów wewnętrznych.

Hydranty wewnętrzne powinny być poddawane regularnym kontrolom w odstępach czasu zależnych od warunków otoczenia oraz zagrożenia pożarowego.

Celem kontroli hydrantów wewnętrznych jest upewnienie się, że hydranty i wyposażenie:

- są na swoim miejscu,
- są nie zastawione, widoczne, mają czytelne oznakowanie i instrukcję,
- nie mają widocznych uszkodzeń, korozji lub wycieków.

W trakcie konserwacji hydrantu wewnętrznego wąż powinien być całkowicie rozwinięty a hydrant poddany ciśnieniu. Należy sprawdzić czy :

- a. urządzenia są nie zastawione, nie uszkodzone , elementy nie są skorodowane, nie ma przecieków,
- b. instrukcja obsługi jest czysta i czytelna,
- c. miejsce umieszczenia jest oznakowane,
- d. mocowania do ściany są odpowiednie, nie są obruszone i trzymają pewnie,
- e. wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie wskaźnika wypływu oraz miernika ciśnienia),
- f. miernik ciśnienia (jeżeli jest zastosowany) pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym,
- g. wąż na całej długości nie wykazuje uszkodzeń, zniekształceń, zużycia czy pęknięć. Jeżeli wąż wykazuje jakies uszkodzenia powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze,
- h. zaciski lub taśmowanie węża jest prawidłowe i właściwie zaciśnięte,
- i. bęben węża obraca się lekko w obu kierunkach,

- j. dla bębnow z wahliwym zamocowanie sprawdzić czy oś (zamocowanie) obraca się łatwo i czy bęben obraca się o 180°,
- k. przy bębnach ręcznych sprawdzić czy zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo,
- l. przy bębnach automatycznych sprawdzić pracę zaworu automatycznego oraz sprawdzić właściwą pracę serwisowego zaworu odcinającego,
- m. sprawdzić stan przewodów zasilających w wodę (rurociągów), szczególną uwagę zwrócić na odcinki elastyczne czy nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia,
- n. jeżeli jest skrzynka hydrantowa (obudowa) sprawdzić, czy nie jest uszkodzona i czy drzwiczki łatwo się zamykają,
- o. sprawdzić, czy prądownica jest właściwego typu i czy prawidłowo pracuje,
- p. sprawdzić pracę prowadnic węża, upewnić się, że są właściwie i pewnie zamocowane,
- q. pozostawić hydranty i instalację w stanie gotowym do natychmiastowego użycia.

Jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy zawór hydrantowy lub hydrant powinien być oznakowany "NIECZYNNY" i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym użytkownika (Kierownika Wydziału Energetyki Ciepłej w Legnicy).

Z przeprowadzonego badania powinien być sporządzony protokół zawierający między innymi dane dotyczące wartości parametrów pracy hydrantów oraz nieprawidłowości stwierdzonych podczas badań.

7. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA

7.1. ALARMOWANIE

Każda osoba, która zauważy pożar lub inne miejscowe zagrożenie zobowiązana jest wszelkimi dostępnymi środkami powiadomić:

1. Osoby znajdujące się w objętych pożarem lub zagrożonych pomieszczeniach.
2. Bezpośredniego przełożonego lub inną upoważnioną osobę z kierownictwa obiektu, a jeżeli nie ma możliwości powiadomienia tych osób - dalsze alarmowanie należy prowadzić wg ustalonego sposobu postępowania.
3. Państwową Straż Pożarną - tel. **998** lub telefon ratunkowy **112** podając następujące informacje:
 - rodzaj zdarzenia (np. pożar, awaria, katastrofa budowlana),
 - czy są poszkodowani ludzie,
 - czy istnieje zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi,
 - nazwę i adres obiektu,
 - swoje nazwisko i numer telefonu,
 - udzielić dodatkowych informacji dotyczących zgłaszanego zdarzenia,
 - po potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia należy uzgodnić numer telefonu, pod którym straż pożarna może uzyskać dodatkowe informacje dotyczące obiektu i zaistniałego zdarzenia.
4. Inne podmioty i służby ratownicze w zależności od zaistniałej sytuacji i występujących potrzeb (np. pogotowie ratunkowe, pogotowie wodociągowe, pogotowie energetyczne, policję).

7.2. EWAKUACJA OSÓB

W przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, stwarzającego niebezpieczeństwo dla zdrowia lub życia ludzi w pomieszczeniach budynku Dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących lub osoba przez niego upoważniona uprawniony jest do podjęcia decyzji o ewakuacji osób z całego obiektu, jego części albo z poszczególnych pomieszczeń.

1. Komunikat o konieczności przeprowadzenia ewakuacji osób przebywających na terenie obiektu powinien być przekazany ustalonym sygnałem w tym przypadku ustnie.
2. Ewakuacją osób z budynku kieruje Dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących lub osoba przez niego upoważniona.

3. Ewakuację osób przebywających w objętych pożarem i zagrożonych pomieszczeniach przeprowadzić należy w pierwszej kolejności, korzystając przy tym z oznakowanych wyjść i dróg ewakuacyjnych.
4. Podstawowe obowiązki kierującego ewakuacją osób:
 - przeciwdziałanie powstaniu paniki w pomieszczeniach,
 - kierowanie ruchem osób w taki sposób, aby ewakuację przeprowadzić w możliwie najkrótszym czasie,
 - udzielenie osobom ewakuowanym w razie potrzeby niezbędnej pomocy,
 - ustalenie, czy wszystkie osoby przebywające w zagrożonym budynku zostały z niego ewakuowane,
 - poinformowanie o podjętych działaniach dowódcy pierwszej jednostki straży pożarnej przybyłej na miejsce zdarzenia,

7.3. DZIAŁANIA RATOWNICZE

W przypadku zaistnienia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia Dyrektor Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących lub osoba przez niego upoważniona podejmuje decyzję o rozpoczęciu działań ratowniczych, kierując się przy tym zasadą zapewnienia bezpieczeństwa osobom biorącym udział w tych działaniach.

I. Każda osoba biorąca udział w działaniach ratowniczych powinna pamiętać, że:

- w pierwszej kolejności należy ratować ludzi,
- w przypadku wystąpienia zagrożenia dla życia lub zdrowia należy natychmiast wycofać się ze strefy zagrożenia.

Ponadto w przypadku pożaru należy:

1. Wyłączyć dopływ energii elektrycznej, do miejsc objętych pożarem.
2. Jeżeli jest możliwe usunąć z zasięgu ognia materiały palne.
3. Bez wyraźnej potrzeby nie należy otwierać drzwi, okien i innych otworów do pomieszczeń objętych pożarem.
4. Do gaszenia pożaru używać gaśnic przenośnych właściwych dla palących się materiałów.
5. Nie gasić wodą materiałów wchodzących z nią w reakcję, cieczy ropopochodnych oraz urządzeń elektrycznych będących pod napięciem.

W przypadku wystąpienia innego miejscowego zagrożenia należy:

1. Ustalić rodzaj i wielkość występującego zagrożenia.
 2. Zabezpieczyć miejsce zdarzenia przed dostępem osób nieupoważnionych.
 3. Wyłączyć dopływ prądu do zagrożonych części obiektu.
- II. Działaniami ratowniczymi do czasu przybycia pierwszej jednostki straży pożarnej kieruje Dyrektor Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących lub osoba przez niego upoważniona.**
- III. Z chwilą przybycia straży pożarnej wszyscy pracownicy biorący udział w działaniach ratowniczych zobowiązani są podporządkować się poleceniom strażaka kierującego akcją ratowniczą. Osoby upoważnione zobowiązane są ponadto do udzielenia wszelkich niezbędnych informacji i wyjaśnień dotyczących obiektu i zaistniałego zdarzenia.**

7.4. WSPÓLDZIAŁANIE KIEROWNICTWA ZESPOŁU SZKÓŁ ZAWODOWYCH I OGÓLNOKSZAŁCĄCYCH ZE STRAŻAKIEM KIERUJĄCYM DZIAŁANAMI RATOWNICZYMI

Do organizowania i prowadzenia akcji ratowniczej w czasie walki z pożarami oraz likwidacji miejscowych zagrożeń powołana jest Państwowa Straż Pożarna, której funkcjonariusze podczas kierowania działaniami ratowniczymi korzystają z ustawowych uprawnień do:

1. Żądania pomocy od instytucji państwowych, podmiotów gospodarczych organizacji społecznych i obywateli w zakresie niezbędnym do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczej.
2. Odstąpienia od zasad działania powszechnie uznanych za bezpieczne w okolicznościach uzasadnionych stanem wyższej konieczności.
3. Korzystania w zakresie niezbędnym do prowadzenia akcji z komunalnych i prywatnych dróg, gruntów i terenów, a także zbiorników i ujęć wodnych oraz środków gaśniczych.
4. W uzasadnionych okolicznościach kierujący działaniami ratowniczymi jest uprawniony do podejmowania decyzji w zakresie:
 - a) zarządzenia przeprowadzenia ewakuacji ludzi i mienia z terenu objętego akcją ratowniczą, w szczególności gdy:
 - istnieje możliwość rozprzestrzenienia się pożaru,
 - usytuowanie mienia utrudnia prowadzenia działania ratowniczego,
 - b) wykonania niezbędnych prac wyburzeniowych w sytuacjach, gdy istnieje:
 - zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz ratowanego mienia,

- potrzeba dotarcia do źródeł zagrożenia w celu jego rozpoznania,
 - potrzeba użycia środków gaśniczych,
 - potrzeba zapewnienia dróg dojścia i ewakuacji,
- c) wstrzymania ruchu w komunikacji lądowej, w celu:
- zapewnienia właściwego ustawienia i eksploatacji sprzętu ratowniczego,
 - zapewnienia dróg komunikacyjnych dla potrzeb prowadzonej akcji,
 - wyeliminowania zagrożeń powodowanych przez środki transportu,
- d) żądania udostępnienia niezbędnych do prowadzenia akcji ratowniczej pojazdów, środków i przedmiotów stanowiących własność osób fizycznych i prawnych,
- e) wydawania zakazu przebywania osobom postronnym w miejscu prowadzenia działań ratowniczych.

INSTRUKCJA ALARMOWANIA STRAŻY POŻARNEJ

ALARMOWANIE

1. **Każdy, kto zauważył pożar lub uzyskał informacje o pożarze obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:**

Osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru, narażone na jego skutki.

Państwową Straż Pożarną w Kamiennej Górze **tel. 998 lub telefon ratunkowy 112**

Dyrektora lub osobę zastępującą **tel. 075/ 64550193**

2. **Alarmowanie straży pożarnej należy przeprowadzić z najbliższego telefonu miejskiego lub z wewnętrznego z wyjściem do sieci miejskiej.**

3. **Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:**

- gdzie się pali - dokładny adres obiektu i jego nazwę,
- co się pali - np. , pokój biurowy, sala lekcyjna, pomieszczenie szatni, itp.,
- czy istnieje zagrożenie życia ludzi, czy w rejonie pożaru lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne , itp.,
- numer telefonu, z którego się mówi oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA: po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego telefonistę odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie, czy meldunek o pożarze nie jest fałszywy

4. W razie potrzeby (wypadek lub awaria) zaalarmować:

Pogotowie Ratunkowe - tel. 999

Policję - tel. 997

Pogotowie gazowe - tel. 992

Pogotowie energetyczne - tel. 991

AKCJA GAŚNICZO - RATOWNICZA

1. Równoległe z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej prowadząc:

a) ewakuację ludzi i mienia

b) akcję gaśniczą */przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego znajdującego się w pobliżu/.*

2. Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją sprawuje Dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących, lub osoba zastępująca.

Kierujący akcją gaśniczo-ratowniczą wyznacza zadania i formy działań zgodnie z potrzebami bieżącymi oraz rozwojem sytuacji pożarowej.

3. Każda osoba przystępująca do akcji gaśniczo-ratowniczej powinna:

- w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu,
- spowodować wyłączenie przez konserwatora dopływu prądu elektrycznego do strefy pożaru (nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem) ,
- usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, a także cenne maszyny i urządzenia oraz ważne dokumenty, nośniki informacji, itp.
- wyłączyć wentylację ogólną oraz pozamykać drzwi oddzielające pomieszczenie objęte pożarem od pomieszczeń sąsiednich.

8. SPOSOBY PRAKTYCZNEGO SPRAWDZANIA ORGANIZACJI WARUNKÓW EWAKUACJI LUDZI

8.1. WARUNKI EWAKUACJI

Bezpieczna ewakuacja ludzi z obiektów możliwa jest przy zachowaniu odpowiednich warunków techniczno-budowlanych dla dróg ewakuacyjnych i elementów wystroju wnętrz, określonych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.) oraz ustaleniu przedsięwzięć organizacyjnych.

Ewakuacja zarządzana jest zawsze, gdy istnieje choćby najmniejsze ryzyko zagrożenia życia lub zdrowia przebywających w obiekcie osób. Ewakuacja powinna przebiegać w sposób sprawny, z zachowaniem całkowitej ciszy i powagi. W sytuacji zagrożenia ogniem, dymem, substancją toksyczną, możliwością zawalenia budynku lub wybuchu oraz prawdopodobieństwem działań terrorystycznych. Wychodząc należy pamiętać o dokładnym zamknięciu drzwi. Pozwoli to na uniknięcie przeciągów mogących spowodować szybsze zadymienie lub wypełnienie niebezpiecznymi substancjami przebiegających wewnątrz budynku dróg ewakuacyjnych. Jeżeli z uzasadnionych przyczyn nie jest możliwe opuszczenie budynku, np. na skutek silnego zadymienia korytarza należy schronić się w najbliższym, wyposażonym w okno pomieszczeniu w razie potrzeby uszczelniając szpary w drzwiach zwilżonymi wodą szmatami, zerwanymi z okien zasłonami lub fragmentami odzieży. Jeżeli możliwe jest otwarcie okna zawsze trzeba skorzystać z tej okazji, aby nie ulec zatruciu toksycznymi, często bezwonnymi gazami pożarowymi mogącymi dostać się do pomieszczenia. Otwarte okno należy też wykorzystać do zasygnalizowania swojej obecności w budynku osobom znajdującym się na zewnątrz.

W zakresie przedsięwzięć organizacyjnych Dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących powinien:

1. Ustalić różne warianty opuszczania obiektu, zależne od możliwości powstania pożaru w poszczególnych jego częściach, uwzględniając kolejność opuszczania pomieszczeń czy kondygnacji oraz wyznaczyć osoby odpowiedzialne za przestrzeganie ustalonych scenariuszy postępowania.
2. Ustalić miejsce koncentracji osób ewakuowanych poza budynkiem z uwzględnieniem niekorzystnych warunków atmosferycznych oraz wyznaczyć pracowników odpowiedzialnych za zapewnienie opieki nad tymi osobami /odsyłanie ich do miejsca zamieszkania po sprawdzeniu obecności, zapewnieniu opieki medycznej.
3. Wyznaczyć pracowników odpowiedzialnych za:
 - otwarcie wszystkich wyjść ewakuacyjnych
 - sprawdzenie, czy wszystkie osoby opuściły ewakuowany rejon

- informowanie jednostek interwencyjnych o lokalizacji głównych wyłączników energii elektrycznej, pomieszczeń, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo, żrące, toksyczne, itp.
4. Określić rodzaj mienia podlegający ewakuacji /urządzenia, dokumentacja, przedmioty/ i miejsce jego składowania

8.2. ORGANIZACJA EWAKUACJI

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia z obiektu decyzję o podjęciu ewakuacji podejmuje Dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących lub jego zastępca. Decyzja o zarządzeniu ewakuacji musi uwzględniać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu /kondygnacji, budynku itd./, a także musi określać drogi i kierunki oraz przewidywać możliwość zakwaterowania osób ewakuowanych.

Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy:

1. Niezwłocznie powiadomić wszystkich pracowników przebywających na terenie ewakuowanego odcinka o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji. Do powiadomienia można wykorzystać środki łączności wewnętrznej.
2. Kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji osób, ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia.
3. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej z różnych względów zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.
4. Podczas ewakuacji z pomieszczeń, strumienie ludzi należy kierować na poziom drogi ewakuacyjnej /korytarze/, a następnie zgodnie z kierunkami określonymi przez oświetlenie bezpieczeństwa i znaki ewakuacyjne /zgodnie z PN-01256/01/02 znaki bezpieczeństwa/, na wyjścia poza obszar zagrożony pożarem lub na zewnątrz obiektów. O koncentracji osób ewakuowanych poza strefami zagrożonymi pożarem decyduje kierujący akcją ewakuacyjną.
5. W przypadku blokady dróg ewakuacyjnych, należy niezwłocznie dostępnymi środkami np. telefonicznie, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy, powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w

- miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków, ewakuować na zewnątrz przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek PSP lub innych jednostek ratowniczych.
6. Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych można poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu.
 7. Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentów i przedmiotów. Należy wykorzystać wszystkie sprawne osoby fizyczne nadające się do demontażu i ewakuacji mienia.
 8. Po zakończeniu ewakuacji tj. opuszczeniu budynku czy zagrożonej strefy, należy sprawdzić czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia. W razie podejrzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponowne sprawdzanie pomieszczeń budynku.
 9. W przypadku przybycia jednostek PSP w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki taktycznej PSP.

Jako rejon ewakuacji uczniów, personelu oraz osób znajdujących się w budynku Zespołu

Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących wyznacza się:

- dla budynku dydaktycznego „A” – plac apelowy,
- dla budynku dydaktycznego „B” – plac między budynkami dydaktycznymi „A” i „B”,
- dla budynku dydaktycznego „C” – teren przy ul. Traugutta
- dla budynku sali gimnastycznej - teren przy ul. Traugutta oraz ul. Kościuszki (pasaż).

Jako miejsce zastępcze dla ewakuowanych przewiduje się czasowe ich umieszczenie w obiekcie sali gimnastycznej przy ul. Traugutta.

8.3. PODZIAŁ ZADAŃ W CZASIE EWAKUACJI – OSOBY FUNKCYJNE I ICH ZADANIA

Dyrektor (V-ce Dyrektorzy) Zespołu Szkół Ogólnokształcących

1. W przypadku pożaru lub innego miejscowego zagrożenia alarmuje straż pożarną oraz podejmuje decyzję o ewakuacji osób z zagrożonego obiektu.
2. Kieruje ewakuacją osób z obiektu zgodnie z ustaleniami zawartymi w pkt. 8.2. podając jednocześnie informację o powstałym pożarze i sposobie jego gaszenia urządzeniami gaśniczymi będącymi na wyposażeniu obiektu.
3. W razie potrzeby wzywa inne służby ratownicze: pogotowie ratunkowe, policję.
4. Po przybyciu straży pożarnej podporządkowuje się dowódcy tej jednostki.
5. Uczestniczy w dochodzeniu popożarowym.
6. Sprawdza stan obiektu po akcji ratowniczo-gaśniczej i orzeka wspólnie z dowódcą straży pożarnej o jego przydatności do dalszej eksploatacji.
7. Informuje przełożonych o zaistniałym zdarzeniu.
8. Organizuje pomieszczenia dla ewakuowanych do zstępczych miejsc zakwaterowania.

Organizator ewakuacji – wyznaczony pracownik (np. woźny, konserwator I)

1. Musi znać:

- rozkład pomieszczeń w obiekcie (wyjścia, przejścia i dojścia ewakuacyjne),
- rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego, oraz zasady ich użycia,
- rozmieszczenie głównych wyłączników prądu i gazu,
- obowiązujące wszystkich pracowników przepisy porządkowe oraz zwracać uwagę na ich przestrzeganie,
- zasady postępowania na wypadek pożaru, a szczególności zasady alarmowania.

2. Ponadto ma obowiązek:

- w razie pożaru otworzyć wyjścia ewakuacyjne,
- po przybyciu straży pożarnej udzielić dowódcy tej jednostki niezbędnych informacji o powstałym pożarze,
- dopilnować aby drogi ewakuacyjne nie były zastawiane i tarasowane,
- po usłyszeniu alarmu o niebezpieczeństwie, sprawdza jaki jest powód tego alarmu,
- jeżeli alarm nakazuje ewakuację osób i personelu z obiektu, przerywa swoje planowe zajęcia i przystępuje do organizacji ewakuacji osób z budynku Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących.

- powiadamia pracowników Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących o konieczności ewakuacji oraz otwiera drzwi ewakuacyjne,
- podczas prowadzenia ewakuacji przestrzega ustalonych warunków i zasad ewakuacji, podając kolejności i kierunek ewakuacji oraz miejsce rejonu ewakuacji,
- po przeprowadzonej ewakuacji osób i personelu z budynku Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących sprawdza pomieszczenia wraz z kierownictwem czy ktoś nie pozostał w obiekcie,
- po wykonaniu ww. czynności powraca do dyspozycji Dyrektora lub dowódcy straży pożarnej,

Organizator rejonu ewakuacji – wyznaczony pracownik (np. kierownik gospodarczy)

1. Po usłyszeniu sygnału alarmowego o ewakuacji, natychmiast przerywa swoje planowe zajęcia i udaje się do rejonu ewakuacji gdzie oczekuje na przybycie ewakuowanych osób i personelu.
2. Przejmuje pod opiekę osoby ewakuowane oraz pozostały personel.
3. Na polecenie Dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących lub dowódcy straży pożarnej kieruje część spośród ewakuowanych do dyspozycji kierującego akcją ratowniczą.
4. Opowiada za porządek i ład w rejonie ewakuacji.
5. Pilnuje ewakuowane mienie i zabezpiecza je przed zniszczeniem.

Zadania dla osób pozostałych zatrudnionych w Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących (nauczyciele, pracownicy administracyjni, pracownicy gospodarczy – sprzątaczk)

1. Muszą znać:
 - rozkład pomieszczeń w obiekcie (wyjścia, przejścia i dojścia ewakuacyjne),
 - rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasady jego użycia,
 - obowiązujące wszystkich pracowników przepisy porządkowe oraz zwracać uwagę na ich przestrzeganie,
 - zasady postępowania na wypadek pożaru, a szczególności zasady alarmowania.
2. Ponadto mają obowiązek:
 - w razie pożaru otworzyć wyjścia ewakuacyjne,
 - po przybyciu straży pożarnej udzielić dowódcy tej jednostki niezbędnych informacji o powstałym pożarze.
3. Przestrzegają zasady aby drogi, wyjścia i przejścia ewakuacyjne nie były zastawiane.
4. Po usłyszeniu sygnału alarmowego określonego w pkt.8.2. przerywają planowe zajęcia sprawdzają jaki jest powód alarmu – jeżeli alarm nakazuje ewakuację osób przystępują do jej organizacji.

5. Otwierają drzwi na drogach ewakuacji.
6. Po wykonaniu przydzielonych zadań powracają do dyspozycji Dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących lub dowódcy akcji ratowniczo- gaśniczej.

Pilot – łącznik (przewodnik straży pożarnej) – wyznaczony pracownik (np. konserwator II)

1. Po usłyszeniu sygnału alarmowego o niebezpieczeństwie pożaru lub ewakuacji odłącza wszystkie media prąd, gaz, a następnie wychodzi przed budynek Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących i oczekuje na przybycie jednostek straży pożarnych.
2. Doprowadza jednostki straży pożarnej do miejsca pożaru.
3. Wskazuje straży pożarnej punkty czerpania wody do gaszenia pożaru.
4. Pełni funkcję łącznika między kierownictwem Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących a dowódcą straży pożarnej.

Osoby postronne (rodzice, uczniowie, petenci) znajdujące się na terenie objętym pożarem

1. Po usłyszeniu alarmu podporządkowują się osobie, która objęła kierownictwo akcji ratowniczo – gaśniczej.
2. Nie wyznaczeni do akcji ratowniczo – gaśniczej zachowując spokój, szybko ale bez paniki opuszczają obiekt objęty pożarem.
3. Z obiektu wychodzą drogami ewakuacyjnymi oznakowanymi lub drogami wskazanymi przez kierującego akcją ewakuacyjną.
4. Wszyscy , którzy opuszczą obiekt oddalają się w bezpieczne miejsce (rejon ewakuacji – boisko sportowe) i starają się nie tarasować dróg pożarowych i rejonu akcji gaśniczych.

9. SZCZEGÓŁOWE ZAŁOŻENIA DO ĆWICZEŃ EWAKUACYJNYCH

9.1. Celem przeprowadzania ćwiczeń ewakuacyjnych jest:

- Wypracowanie właściwego zachowania się pracowników w czasie alarmu oraz ewakuacji z budynku.
- Kontrola stanu dróg i wyjść ewakuacyjnych.
- Wylimitowanie usterek technicznych i organizacyjnych w zakresie bezpieczeństwa ludzi wynikłych w trakcie ćwiczeń.
- Wytrobienie potrzebnych nawyków wśród zatrudnionych pracowników po ogłoszeniu sygnału o ewakuacji.

9.2. Procedury przeprowadzania ewakuacji

Po potwierdzeniu zdarzenia np. pożaru ustalono, że sygnałem alarmowym jest komunikat nadawany przez radiowęzeł ,głosem, telefonicznie itp „**OGŁASZAM ALARM POŻAROWY PROSZĘ O OPUSZCZENIE BUDYNKU WSZYSCY UDAJĄ SIĘ DO NAJBLIŻSZYCH WYJŚĆ EWAKUACYJNYCH**” oraz ciągły sygnał dzwonka szkolnego trwający co najmniej 30 sekund, po usłyszeniu którego należy natychmiast opuścić budynek. Powiadomienie o ewakuacji powinno być uzupełniane poprzez sieć telefonów wewnętrznych.

Komunikat powinien być powtarzany tak długo, aż wszyscy opuszczą budynek Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących.

Decyzję o ewakuacji podejmuje:

- Dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących, jego zastępca lub osoba odpowiedzialna w tym czasie za bezpieczeństwo.

Alarm ogłasza Dyrektor lub osoba jego zastępująca.

Jednocześnie osoby po zlokalizowaniu miejsca zagrożenia przystępują do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym i alarmowania Państwowej Straży Pożarnej.

Akcją ratowniczo-gaśniczą do chwili przybycia jednostek straży pożarnej kierują:

- Dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących,
- Osoba zastępująca Dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących lub osoba odpowiedzialna w tym czasie za bezpieczeństwo .

PIERWSZY ETAP EWAKUACJI - po usłyszeniu alarmu ewakuacyjnego

Z chwilą ogłoszenia alarmu, pracownicy Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących natychmiast otwierają drzwi z pomieszczeń na korytarze i kierują uczniów do najbliższych wyjść ewakuacyjnych poziomymi i pionowymi drogami ewakuacyjnymi. Wyznaczeni pracownicy otwierają drzwi prowadzące

na zewnątrz budynku i pomagają wyprowadzać osoby poszkodowane lub niepełnosprawne kierując ich do najbliższego wyjścia na zewnątrz t.j. do miejsca I etapu ewakuacji.

MIEJSCE I ETAPU EWAKUACJI

Na miejsce I etapu ewakuacji wyznacza się:

- dla budynku dydaktycznego „A” – plac apelowy,
- dla budynku dydaktycznego „B” – plac między budynkami dydaktycznymi „A” i „B”,
- dla budynku dydaktycznego „C” – przy ul. Traugutta
- dla budynku sali gimnastycznej - przy ul. Traugutta oraz ul. Kościuszki (pasaż).

DRUGI ETAP EWAKUACJI

W drugim etapie ewakuacji osoby ewakuowane i poszkodowane kieruje się do miejsca zastępczego, w tym przypadku wyznaczono budynek sali gimnastycznej przy ul. Traugutta.

Na miejscu zbiórki II etapu ewakuacji kierujący akcją sprawdza obowiązkowo stan osób. W razie stwierdzenia nieobecności kogoś, należy ten fakt zgłosić natychmiast strażakom. Po sprawdzeniu obecności kierujący akcją zobowiązany jest sprawdzić ich stan zdrowia, zwracając szczególną uwagę na zawroty i ból głowy, wymioty, chwilowe omdlenia, złamania, potłuczenia, itp. Wszystkich poszkodowanych należy traktować jako ofiary zdarzenia i udzielić im pomocy szpitalnej. Niedopuszczalne jest zezwolenie na rozejście się do domów bez wcześniejszego sprawdzenia stanu obecności i zdrowia ewakuowanych

TRZECI ETAP EWAKUACJI EWAKUACJA MIENIA I ZABEZPIECZENIE

O ile warunki, środki i bezpieczeństwo na to pozwalają d-ca akcji ratowniczo-gaśniczej podejmuje decyzję o możliwości ewakuacji mienia. Kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia ustala kierownictwo.

INFORMACJE DODATKOWE

Aby osiągnąć dobry czas ewakuacji i przeprowadzić ją sprawnie należy ćwiczenia przeprowadzać raz na dwa lata.

Ćwiczenia ewakuacji prowadzone mogą być siłami własnymi. Trzeba jednak wcześniej je zaplanować, szczegółowo opracować założenia i omówić z pracownikami .

O prowadzonych ćwiczeniach należy powiadomić Państwową Straż Pożarną, która może uczestniczyć w improwizowanych działaniach ratowniczo- gaśniczych.

10. ZADANIA W ZAKRESIE PROWADZENIA DZIAŁAŃ RATOWNICZO – GAŚNICZYCH I EWAKUACYJNYCH

Osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie ewakuacji ludzi z budynku (imię i nazwisko, stanowisko)

- 1.....
- 2.....
- 3.....

Osoby odpowiedzialne za alarmowanie ludzi przebywających w obiekcie o istniejącym zagrożeniu, straż pożarną i innych jednostek ratowniczych, odłączenie głównych wyłączników prądu, otwarcie drzwi ewakuacyjnych, itp. (imię i nazwisko, stanowisko)

- 1.....
- 2.....
- 3.....

Osoby odpowiedzialne za prowadzenie działań gaśniczych przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych (imię i nazwisko, stanowisko)

- 1.....
- 2.....
- 3.....

Osoby odpowiedzialne za opiekę nad osobami ewakuowanymi i uszkodzonymi (imię i nazwisko, stanowisko)

- 1.....
- 2.....
- 3.....

Osoby odpowiedzialne za zabezpieczenia mienia (imię i nazwisko, stanowisko)

- 1.....
- 2.....
- 3.....

Osoby odpowiedzialne za koordynowanie działań ratowniczych i ewakuacyjnych (imię i nazwisko, stanowisko)

- 1.....
- 2.....
- 3.....

11. INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU INFORMACJI O PODŁOŻENIU ŁADUNKU WYBUCHOWEGO

11.1. ZASADY POSTĘPOWANIA

Osoba, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego albo zauważyła w obiekcie przedmiot niewiadomego pochodzenia, mogący być ładunkiem wybuchowym, jest zobowiązana powiadomić o tym Dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących lub osobę zastępującą, oraz Policję tel. 997 (lub telefon ratunkowy 112).

W przypadku przyjęcia zgłoszenia o ładunku wybuchowym – treść rozmowy ze zgłaszającym o podłożeniu ładunku wybuchowego (rozmowa powinna być prowadzona wg. następujących wskazówek)

- kiedy nastąpi wybuch ?
- gdzie podłożono bombę?
- jakie skutki może wywołać wybuch?
- jakie warunki muszą być spełnione by nie doszło do wybuchu bomba?
- dlaczego bomba została podłożona?
- jak ona wygląda?

Dokonując zgłoszenia należy zapisać imię i nazwisko przyjmującego zgłoszenie oraz dokładną godzinę i minutę zgłoszenia.

11.2. AKCJA POSZUKIWAWCZA ŁADUNKU WYBUCHOWEGO PO UZYSKANIU INFORMACJI O JEGO PODŁOŻENIU

Do czasu przybycia Policji akcją kieruje Dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących lub osoba jego zastępująca.

Kierujący akcją w zależności od sytuacji zarządza ewakuację lub sprawdza czy w pomieszczeniach znajdują się:

- przedmioty, rzeczy, urządzenia, paczki itp., których wcześniej nie było,
- zmiany w wyglądzie zewnętrznym przedmiotów, rzeczy, urządzeń oraz emitowane z nich sygnały (dźwięk mechanizmów zegarowych, świecące elementy elektroniczne, zlokalizowane baterie i przewody elektryczne itp.),
- Pomieszczenia ogólnodostępne tj. sale lekcyjne, korytarze, klatki schodowe, toalety, itp. oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu powinno być sprawdzone.
- Zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń których w ocenie pracowników wcześniej nie było, a zachodzi podejrzenie, że mogą to być ładunki wybuchowe **NIE WOLNO DOTYKAĆ !!!** .

O ich umiejscowieniu należy natychmiast powiadomić Dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących lub osobę zastępującą i Policję.

W TAKIEJ SYTUACJI KIERUJĄCY AKCJĄ BEZWZGLĘDNI WYDAJE DECYZJĘ O EWAKUACJI OSÓB Z ZAGROŻONEGO OBIEKTU PRZED PRZYBYCIEM POLICJI. PRZEKAZANIE DECYZJI O EWAKUACJI ODBYWAĆ SIĘ MUSI W SPOSÓB MOŻLIWIE JAK NAJSZYBSZY.

EWKUACJĘ NALEŻY PRZEPROWADZAĆ ZGODNIE Z PROCEDURAMI EWAKUACYJNYMI WYNIKAJĄCYMI Z INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO.

Należy zachować spokój i opanowanie, nie dopuścić do powstania paniki.

11.3. AKCJA ROZPOZNAWCZO – NEUTRALIZUJĄCA ZLOKLAIZOWANYCH ŁADUNKÓW WUBUCHOWYCH

Po przybyciu do obiektu interwencyjnej grupy policyjnej Dyrektor Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących lub osoba zastępująca go ma obowiązek przekazać wszelkie informacje dotyczące zdarzenia oraz wskazać miejsce ewentualnego zlokalizowania przedmiotów, rzeczy, urządzeń obcego pochodzenia oraz udostępnić na ich żądanie dokumentację techniczną obiektu.

12. SPOSOBY ZAZNAJAMIANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU Z TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ INSTRUKCJI ORAZ Z PRZEPISAMI PRZECIWOŻAROWYMI

Obowiązek zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi wynikający z wymagań zawartych w rozporządzeniu [3] winien być realizowany w formie szkoleń połączonych z pokazami i treningami. Szkolenie powinna przeprowadzać wyłącznie osoba posiadająca wymagane kwalifikacje. Ewidencja uczestników szkolenia wstępnego przechowywana jest w dziale kadr. Zalecane jest prowadzenie szkoleń wg niżej podanego schematu.

Szkolenie wstępne - jest jednorazowe i obowiązuje wszystkich pracowników. Program szkolenia może być włączony w pełnym wymiarze czasu do szkolenia z zakresu BHP. Tematyka szkolenia wstępnego powinna obejmować następujące zagadnienia:

- zagrożenie pożarowe zakładu, obiektu,
- przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów,
- sposób postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia

Szkolenie stanowiskowe - obejmuje pracowników nowo przyjmowanych do pracy na danym stanowisku. Przed rozpoczęciem pracy pracownika należy zaznajomić z występującymi zagrożeniami oraz przepisami przeciwpożarowymi. Oświadczenie pracownika o odbytym szkoleniu należy przechowywać w aktach osobowych pracownika.

Szkolenie doskonalące - należy przeprowadzić raz w roku dla wszystkich pracowników. Program szkolenia powinien obejmować między innymi następujące zagadnienia:

- zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
- sposoby postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- zakres stosowania sprzętu gaśniczego, miejsca usytuowania, ćwiczenia praktyczne w użyciu sprzętu gaśniczego,
- prowadzenie ewakuacji osób i mienia ze stref zagrożonych.

Ponadto każdy pracownik zatrudniony powinien być zapoznany z „Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego”. Fakt zapoznania z treścią „Instrukcji ...” pracownik powinien potwierdzić złożonym na tę okoliczność stosownym oświadczeniem, które winno być przechowywane w jego aktach osobowych .

OPRACOWAŁ

13. LITERATURA I PRZEPISY

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. nr 147, poz. 1229 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst. jedn. Dz. U. z 2006 r. nr 156, poz. 1118 z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 80, poz. 563).
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75, poz. 690; z późn. zm.)
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. nr 121, poz. 1139).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. nr 121, poz. 1137).
7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 kwietnia 1998 roku w sprawie wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej, które mogą być wprowadzone do obrotu i stosowania wyłącznie na podstawie certyfikatu zgodności (Dz. U. nr 55, poz. 362).
8. PN-B-02852:2001 Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.
9. PN-EN 671-2:1999 Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Hydranty wewnętrzne z wężem płasko składanym.
10. PN-EN 2:1998 Podział pożarów
11. PN-EN 3-5+AC:1999 Gaśnice przenośne. Wymagania i badania dodatkowe.
12. PN-92/N-01256.01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
13. PN-92/N-01256.02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
14. PN-N-01256-4:1997 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.
15. PN-N-01256-5:1998 Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa Na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.

ZAŁĄCZNIK NR 1

**WYKAZ OZNAKOWAŃ EWAKUACYJNYCH
ORAZ OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ
WRAZ Z OBJAŚNIENIAMI**

Załącznik nr 1.1.

WYKAZ OZNAKOWAŃ EWAKUACYJNYCH ORAZ OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ WRAZ Z OBJAŚNIENIAMI

ZNAKI EWAKUACYJNE

PN-92/N-01256/02

Znaki zapewniające wizualną informację o przebiegu wyznaczonej drogi ewakuacyjnej, zarówno przy świetle dziennym, świetle sztucznym, jak również przy braku oświetlenia (po nagłym usunięciu źródła światła) - Polski Komitet Normalizacji Miar i Jakości - 15.06.1992 r.
N/w znaki wskazują najbliższą drogę ucieczki z zagrożonego obiektu.

1. WYJŚCIE EWAKUACYJNE

9. DRZWI EWAKUACYJNE

2. KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ

10. DRZWI EWAKUACYJNE

3. KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ

11. CIĄGNAĆ ABY OTWORZYĆ

4. KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ SCHODAMI W DÓŁ

12. PCHAĆ ABY OTWORZYĆ

5. KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ SCHODAMI W GÓRĘ

13. KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ

6. KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ SCHODAMI W GÓRĘ

14. KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ

7. KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ SCHODAMI W GÓRĘ

15. STŁUC ABY UZYSKAĆ DOSTĘP

8. KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ

16. PRZESUNĄĆ W CELU OTWARCIA

ZNAKI OCHRONY P.POŻ.

PN-92/N-01256/01

N/w oznakowanie pokazuje rozmieszczenie m.in. sprzętu oraz środków gaśniczych rozlokowanych w różnych punktach obiektów. W razie pożaru dostęp do w/w ma osoba etatowo uprawniona przez administrację budynku lub inną, wskazaną przez kierującego akcją ewakuacji lub gaszenia pożaru. W wyjątkowych wypadkach osoba uprzednio przeszkolona w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej.

17. PALENIE TYTONIU ZABRONIONE

24. ALARMOWY SYGNALIZATOR AKUSTYCZNY

17a. ZAKAZ UŻYWANIA OTWARTEGO OGNIA

25. DRABINA POŻAROWA

18. ZAKAZ GASZENIA WODĄ

26. KIERUNEK DO MIEJSCA ROZMIESZCZENIA SPRZĘTU POŻARNICZEGO LUB URZĄDZENIA OSTRZEGAJĄCEGO

19. NIE ZASTAWIAĆ

27. KIERUNEK DO MIEJSCA ROZMIESZCZENIA SPRZĘTU POŻARNICZEGO LUB URZĄDZENIA OSTRZEGAJĄCEGO

20. ZESTAW SPRZĘTU POŻARNICZEGO

28. URUCHAMIANIE RĘCZNE

21. HYDRANT WEWNĘTRZNY

29. NIEBEZPIECZEŃSTWO POŻARU - MATERIAŁY ŁATWOPALNE

22. GAŚNICA

30. MATERIAŁY UTLENIAJĄCE

23. TELEFON DO UŻYCIA W STANIE ZAGROZENIA

31. NIEBEZPIECZEŃSTWO WYBUCHU - MATERIAŁY WYBUCHOWE

PLANY EWAKUACJI

WZORY I DRUKI

Załącznik nr 3.1.

.....
(imię i nazwisko)

.....
(stanowisko)

O Ś W I A D C Z E N I E

Ja, niżej podpisany oświadczam, że zostałem zapoznany z obowiązkami i zadaniami w zakresie zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów obowiązującymi na terenie Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Kamiennej Górze ul. Traugutta 2
Kamienna Góra, dnia

.....
(podpis szkolonego)

.....
(podpis szkolącego)

Załącznik nr 3.2.

.....
(imię i nazwisko)

.....
(stanowisko)

O Ś W I A D C Z E N I E

Ja, niżej podpisany oświadczam, że znane mi są postanowienia zawarte w „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” obowiązującej na terenie Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Kamiennej Górze ul. Traugutta 2

Kamienna Góra, dnia

.....
(podpis)

Załącznik nr 3.3.

P R O T O K Ó Ł
zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych

1. Rodzaj wykonywanych prac:
2. Nazwa budynku, pomieszczenia, instalacji, gdzie przewidywane jest wykonywanie prac wymienionych w pkt. 1. protokołu:
.....
3. Strefa zagrożenia wybuchem, właściwości materiałów występujących w budynku, pomieszczeniu.
.....
4. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidzianych prac:
5. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp. na okres wykonywania prac
6. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego przewidzianego do zabezpieczenia prowadzonych prac:
7. Sposób i środki alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w przypadku powstania pożaru:
8. Osoby odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczeń toku prowadzonych prac niebezpiecznych:
 -
 -
9. Osoby odpowiedzialne za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywanych prac:
 -
 -
10. Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prowadzonych prac po ich zakończeniu:
 -
 -

Podpisy członków komisji:

.....

Załącznik nr 3.4.

ZEZWOLENIE Nr
na przeprowadzenie prac spawalniczych, prac z użyciem ognia otwartego cięcie, nagrzewanie, lutowanie, odmrażanie)*

1. Miejsce pracy:
(budynek, obiekt, pomieszczenie, instalacja itp.)

2. Rodzaj wykonywanych prac:

3. Czas wykonywania prac: dnia200 ... r., od godz. do godz.

4. Zagrożenie pożarowe i wybuchowe w miejscu wykonywania prac:

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru i wybuchu:

6. Środki zabezpieczenia:

a) ppoż.

b) BHP.....

c) inne

7. Sposób wykonywania prac:

8. Odpowiedzialni za:

a/ przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac

Nazwisko i imię - **wykonano** - podpis

b/ wyłączenie obiektu, instalacji spod napięcia:

Nazwisko i imię - **wykonano** - podpis

c/ dokonanie analizy stężeń gazów, par, pyłów*:

Nazwisko i imię - **wykonano** - podpis

Zezwalam na rozpoczęcie prac wymienionych w pkt. 2.

.....
(podpis kierownika zakładu)

10. Prace zakończono dnia200 ... r. o godz.

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie po zakończeniu pracy skontrolowano i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar.

Skontrolował:

Stwierdzam odebranie robót:

.....
(imię i nazwisko)

.....
(podpis)

ZAŁĄCZNIK NR 3.5.

KSIĄŻKA KONTROLI PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

(spawanie, cięcie, podgrzewanie, lutowanie, szlifowanie*)

Lp	Nazwa budynku lub pomieszczenia, w którym wykonywano prace niebezpieczne	Data i godzina rozpoczęcia prac, z czyjego polecenia, nr zezwolenia na prowadzenie prac	Nazwiska i imiona osób wyznaczonych do wykonywania prac	KONTROLA W TRAKCIE WYKONYWANIA PRAC		Data i godz. zakończenia prac	Kontrola po zakończeniu prac		
				Godzina i nazwisko osoby kontrolującej	Uwagi i polecenia wydane wykonującym prace niebezpieczne pożarowo		Data i godz. przeprowadzenia kontroli	Przeprowadzający kontrolę	
								Nazwisko i imię	Podpis
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

* - niepotrzebne skreślić

ZAŁĄCZNIK NR 4

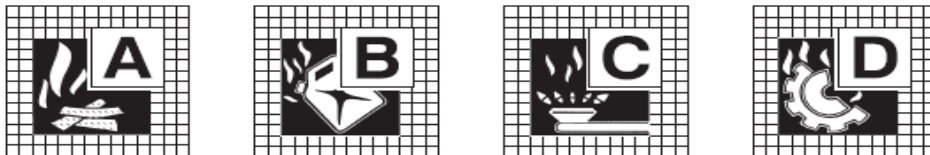
**INSTRUKCJA OBSŁUGI GAŚNIC
PRZENOŚNYCH**

Załącznik nr 4.1.

Przykładowe oznaczenie gaśnicy

GAŚNICA		pole opisowe 1
12 kg 34 A	Proszek 144 B A B C C	
 1 Otworzyć całkowicie zawór	 2 Uruchomić zawór pistoletowy	pole opisowe 2
  		
OSTROŻNIE PRZY GASZENIU URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH TYLKO DO 1000 V: ZACHOWAĆ ODSTĘP MINIMUM 1 m		pole opisowe 3
<p>Po każdym uruchomieniu gaśnicę ponownie napełnić! Sprawdzać gotowość gaśnicy do użycia nie rzadziej niż co 2 lata. Stosować wyłącznie środki gaśnicze, czynniki napędowe i części zamienne zgodne z zatwierdzonym wzorem.</p> <p>Środek gaśniczy: 12 kg ABC Czynnik napędowy: 280 g CO₂ Zakres temperatur działania: od -20°C do +60°C</p> <p style="text-align: right;">Nr certyfikatu: EN 3 Typ: G12R</p>		pole opisowe 4
<p>Odpowiedzialny:</p> <p>_____</p> <p>_____</p>		pole opisowe 5

Piktogramy dla grup pożarów

- Grupa A** – Pożary ciał stałych głównie pochodzenia organicznego, przy spalaniu których obok innych zjawisk występuje zjawisko żarzenia
- Grupa B** – Pożary cieczy palnych lub materiałów topiących się
- Grupa C** – Pożary gazów
- Grupa D** – Pożary metali

Gaśnice śniegowe

Gaśnica śniegowa GS-5X

Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy B i C

INSTRUKCJA

OBSŁUGI GAŚNICY ŚNIEGOWEJ

Ładunkiem gaśnic śniegowych jest dwutlenek węgla, który w warunkach normalnych jest gazem.

Najczęściej stosowany jest do gaszenia pożarów grupy BC_E, a szczególnie przydatny do gaszenia urządzeń znajdujących się pod napięciem elektrycznym.

Używa się go również w stałych instalacjach gaśniczych do zabezpieczenia materiałów i urządzeń znajdujących się w pomieszczeniach zamkniętych, takich jak magazyny i ładownie statków oraz w laboratoriach chemicznych.

Gaśnic śniegowych nie można używać do gaszenia wszystkich odmian węgla kamiennego, siarki, metali lekkich, wodoru i jego pochodnych oraz materiałów, w których występują związki cyjanków.

Mechanizm działania gaśniczego polega na obniżeniu stężenia tlenu w otaczającej ogień atmosferze, a także na pewnych efektach chłodzenia.

Dwutlenek węgla jest gazem bezbarwnym, bezwonnym i cięższym od powietrza.

Należy pamiętać, że wywołuje szok termiczny w nagranych materiałach i działa destrukcyjnie na takie materiały jak: stal, aluminium, ołów i na powłoki niektórych polimerów.

W użytkowaniu można spotkać gaśnice śniegowe o masie ładunku (CO₂) 1,5kg i 6kg oraz agregaty śniegowe 30, 60, 120kg.

Gaśnica śniegowa to zbiornik stalowy wytrzymujący ciśnienie ok. 200atm. zamknięty zaworem redukcyjnym i bezpiecznikiem.

Zawór z jednej strony połączony jest rurką syfonową we wnętrzu butli i dyszą z rurą wylotową z drugiej.

SPOSÓB UŻYCIA GAŚNICY:

- 1) zdjęć gaśnicę z wieszaka i zerwać plombę,
- 2) podejść do źródła ognia,
- 3) uchwycić drewnianą rączkę rury wylotowej w jedną rękę, a drugą odkręcić kółko zaworu,
- 4) strumień skierować na źródło ognia.

Załącznik nr 4.3.

Gaśnice proszkowe (1)

Gaśnica proszkowa GP-6x-ABC

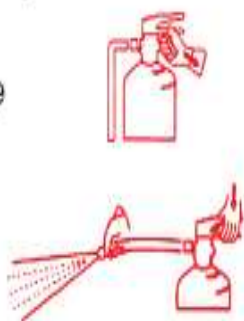
Przeznaczona jest do gaszenia
pożarów grupy A, B i C

Obsługa gaśnicy:

1. Wyciągnąć
zabezpieczenie

2. Wyjąć wąż
z uchwyty,
skierować na
źródło ognia,
naciśnąć dźwignię

Gaśnice proszkowe (2)

Gaśnica proszkowa GP-1Z-BC (samochodowa)

Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy B i C

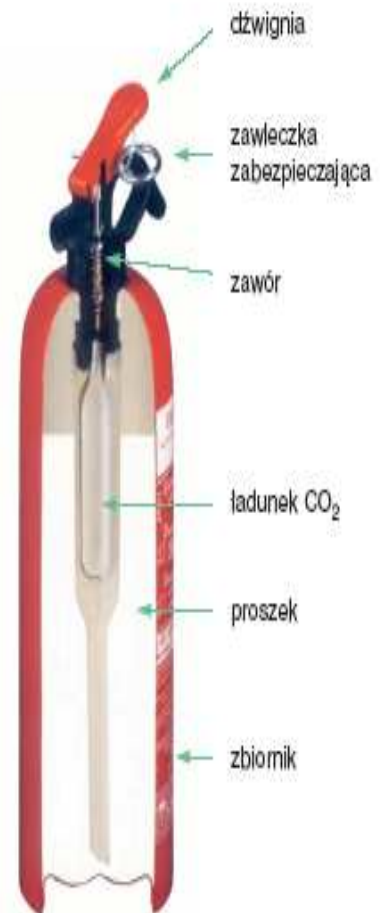

Zalecana do ochrony samochodów, łodzi motorowych, przyczep kempingowych itp.

Uruchamianie:

1. Wyjąć zawleczkę
2. Nacisnąć dźwignię zaworu, zwolnić ją, odczekać 3 sek.
3. Nacisnąć dźwignię ponownie, strumień proszku skierować na źródło pożaru

INSTRUKCJA

OBSŁUGI GAŚNICY PROSZKOWEJ

Gaśnica proszkowa wykonana jest w postaci cylindrycznego zbiornika metalowego, do którego przymocowany jest wężyk z dyszą.

Od góry zamykana jest pokrywą, w której umieszczony jest zawór pokrętny, zbijakowy bądź dźwignia.

Gaśnica wypełniona jest proszkiem gaśniczym oraz sprężonym dwutlenkiem węgla lub odwodnionym azotem jako gazem służącym do wyrzucenia zawartości gaśnicy na zewnątrz.

Do napełniania gaśnic używane są proszki węglanowe, fosforanowe lub mocznikowe.

Proszki posiadają wysoki stopień rozdrobnienia, przy czym im większe rozdrobnienie (granulacja 10-40 mikronów) tym większy efekt gaśniczy.

Proszki gaśnicze są odporne na wstrząsanie, osadzanie, zawilgocenie, wymrażanie i wygrzewanie.

Działanie gaśnicze proszków opiera się na działaniu inhibitującym przebieg reakcji (antykatalicznym) spalania oraz wytwarza się warstwa odcinająca dopływ tlenu do powierzchni materiału palącego się przy czym efekt gaśniczy jest natychmiastowy, zasięg działania (rzutu) 4-5 m.

Proszki są środkiem gaśniczym skutecznym i uniwersalnym, nie przewodzą prądu elektrycznego i są skuteczne przy gaszeniu pożarów urządzeń elektrycznych pod napięciem.

Szczególnie przydatne są przy gaszeniu pożarów materiałów i urządzeń o dużej wartości, które mogą ulec uszkodzeniu lub zniszczeniu na skutek działania cieczą zwłaszcza: dzieła sztuki, muzea, archiwa, zbiory dokumentacji oraz tam gdzie nie zachodzi możliwość zatarcia się urządzeń mechanicznych pod wpływem proszku.

W celu uruchomienia gaśnicy należy:

- zdjąć ją z wieszaka,
- zerwać plombę, wyjąć zawleczkę i nacisnąć dźwignię uruchamiającą do oporu lub odkręcić w lewo kółko zaworu gaśnicy lub wbić zbijak,
- ująć prądownicę gaśnicy bądź całą gaśnicę po upływie ok. 30 sek. skierować strumień na ogień.

Jak wykazały badania toksykologiczne obłok proszku nie stwarza niebezpieczeństwa zatrucia.

Również nie są toksyczne produkty rozpadu termicznego.

